V A T R A

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)

Noembrie 1953 III,11 R O M A
Nr 35 Via C.Morin, 6

REZISTENŢA IN ŢARA

Intr'o închisoare de triaj din Muntenia,cu capacitate de 250 deţinuţi, se găseau odată 1000 de oameni.La ora 7 dimineaţa sosiră cu duba,din Moldova,încă 49 de deţinuţi.Intre aceştia,erau 18 elevi între 15 şi 17 ani - toţi condamnaţi la muncă silnică pe viaţă,pentru răspandire de manifeste ale Rezistenţei.Mai erau:un preot din Neamţ,condamnat la 15 ani închisoare, pentru insultă şi bătae faţă de Ruşi; 11 inşi din Mişcarea de Rezistenţă, condamnaţi la muncă silnică.- Iar restul erau ţărani şi negustori din diferite capitale ale Moldovei,condamnaţi pentru sabotaj. Noii sosiţi aşteptară afară,până s'a eliberat o sală. Abia intrară înăuntru,că apăru un nou transport de deţinuţi de la Galaţi,un grup de vreo 30 persoane.In frunte erau Ion Mihalache - în costum naţional şi cu lanţuri la picioare - şi Lazăr.Urmau şi alţi fosti membri mai de seamă ai partidului naţional-ţărănesc şi doi foşti titelişti,cât şi unii foşti susţinători ai Mareşalului Ion Antonescu - în fruntea lor fiind un general - şi ofiţeri fosti luptători în Rusia. Grupul lor fu introdus în aceeaşi sală.Fără nicio introducere,noii sosiţi se îmbrăţişară cu cei ce sosiseră înainte,apoi se strânseră unii lângă alţii.Până atunci,toţi fuseseră izolaţi.Incepură să-şi povestească întâmplările lor.Pe feţele lor,erau înscrise suferinţele îndurate şi nici unul nu ştia ce-l aşteaptă mâine.Unii bănuiau că vor fi transportaţi în Rusia.Inchisoarea era păzită de miliţie şi director era un străin de neamul nostru.

Pe la ora 5 seara,urechea generalului -care stătea de strajă la gratiile ferestrei- prinse un zăngănit de lanţuri,în ritm de mars,care se apropia.El dădu alarma în cameră.După câteva minute,apărură în uşă 20 de flăcăi în costume rădăuţene,15 suceveni şi 6 preoţi,toţi cu lanţuri la picioare, toţi mândri şi înalţi ca bradul,care strigară"Trăiască România Mare şi bine v'am găsit fraţilor!" Toţi ceilalţi se repeziră să-i îmbrăţişeze,plini de admiraţie.Apoi,flăcăii rădăuţeni spuseră că sunt legionari,că au luptat în Mişcarea de Rezistenţă şi că 7 din ei sunt condamnaţi la moarte,pentru că au"curăţat" oraşul,trimiţand pe lumea cealaltă pe şefii locali ai partidului comunist şi miliţiei,precum şi un ofiţer rus. Sucevenii şi preoţii erau din Rezistenţă şi fuseseră condamnaţi la muncă silnică,afară de 4 rezistenţi şi doi preoţi condamnaţi la moarte.Erau voioşi,deşi pe feţele tuturor se vedeau urmele barbariei cu care au fost trataţi.La mâinile unora, unghiile erau scoase,la altul era tăiată o ureche.

După cină,preoţii,rezistenţii şi legionarii se sculară în picioare şi toate privirile se îndreptară spre ei,când îngenunchiară.Cei cari împărţiseră manifeste îi urmară,şi apoi şi restul deţinuţilor din sală.Toţi cântară împreună"Cu noi este Dumnezeu",iar -după ei- în toate camerele închisorii răsuna"Cu noi este Dumnezeu!" Atunci a năvălit în cameră fiara de director,cu părul vâlvoi,urlând ca să se înceteze.Dar rugăciunea continua,de parcă nici nu s'ar fi auzit urletul fiarei.Rugăciunea făcea să răsune din ce în ce mai tare închisoarea. După ce îşi făcură cruce,toţi deţinuţii din închisoare începură în acelaş moment - fără să se fi dat un semnal - să cânte cu putere"Deşteaptă-te Române".Huia închisoarea. Atunci a intrat şi miliţia,şi fiarele au început să lovească sălbatic cu pumnii,cu paturile de la pistoale,cu cauciucurile,cu bocancii,dar nimeni nu s'a oprit din cântec,nimeni nu s'a clintit din loc.Cântau marşul eroic în genunchi şi formau un bloc,ţinându-se braţ de braţ.S'au tras afară şi salve de intimidare dar toţi au cântat până a ieşit miliţia,neştiind în ce sală să se mai ducă deoarece pretutindeni răsuna"Deşteaptă-te Române!" Ion Mihalache,fiind lângă uşă,fusese mai rău lovit.Avea chiar capul spart,dar era demn de toată admiraţia.Intinerise!

Sosi ora 12 noaptea.Atunci preoţii începură Acatistul Maicii Domnului. Toţi îngenunchiară şi se rugară.Nu se mai auzea nici respiraţia lor.Se apropiau cu toată fiinţa lor de Dumnezeu.

Venind dimineaţa,cu ochii umezi s'au îmbrăţişat cu toţii,uniţi în dragostea de Patrie cum fuseseră uniţi în rugăciune,uniţi în lupta pentru apărarea Credinţei şi libertăţii.S'au despărţit,fiecare îndreptându-se spre cel care îl striga.Unii plecau spre moartea imediată,alţii spre moartea lentă.Erau uniţi şi în suferinţe.

Am reprodus,din CRUCILE ALBE,aceste sublime pagini din viaţa silnică a Ţării de departe -mustrare pentru"oarba neunire"a fiilor săi liberi-,în cinstirea altor luptători,cu preţul vieţii,ai"unirii'n cuget şi'n simţiri": Căpitanul,Nicadorii,Decemvirii, de la a căror moarte se împlinesc 15 ani.

GUVERNATORULUI HARTING,1814. În baza dispoziţiunii antecesorului Domniei Voastre,un timp anumit iarmaroacele se făceau în fiecare Luni,iar nu în zilele de Duminecă. Dar de la o bucată de vreme au început iarăş a se strânge pentru iarmaroc în zilele de Dumineci şi din această cauză,cum ţăranii dela sate lasă la o parte ziua a 7-a,dată de Dumnezeu pentru a se aduna în bisericele lor de sat şi a asculta cuvântul Domnului şi a se ruga,aşa şi locuitorii din oraş,având necesitate a se folosi de iarmaroc,sunt nevoiţi a călca îndatoririle creştine de sărbătorirea zilei duminicale şi,lăsând Biserica,se silesc,fiecare după felul meseriei,la dughenele deschise şi iarmaroc,spre a nu fi lipsit de cele absolut trebuincioase pentru existenţă;pe când jidanii,sărbătorind liniştit sâmbăta lor,au toată plăcerea a vedea pe creştini cum calcă sfinţenia zilei de Duminică pentru a lor,a jidanilor folos şi interes.

Bazându-mă pe dreptate,pe legile Statului şi pe vechile obicee,precum şi nu mai puţin pe îndatoririle mele de creştin şi păstor,am onoare a vă ruga să dispuneţi celor de sub ordinele D.V.,ca în zilele de Dumineci de loc să nu se facă iarmaroace de interes comercial şi de loc să nu se deschidă dughenele atât în Chişinău cât şi în toate oraşele şi orăşelele Basarabiei,numind pentru aceasta sau Joile sau Vinerile,spre a nu obijdui nicio naţiune. Numai dispoziţiunea D.V.,şi aplicarea amenzilor în folosul azilului,asupra celor cari-ar îndrăsni să deschidă Dumineca dugheana lor pentru negoţ,va fi suficientă a desrădăcina răul acesta,datorită căruia ortodocşii, călcând îndatoririle lor,nu numai păcătuesc contra legilor lor,dar dau încă şi posibilitatea ca poporul uricios jidovăsc să-şi bată joc de ei.

Gavriil Bănulescu-Bodoni(mitropolitul Basarabiei)

PE CĂRAŞ ÎN SUS de Nic.Novac

Pe Căraş în sus
pe unde mi-am dus
pasul şi răspasul,
inima şi glasul,
mă'ntorc înapoi
să fiu lângă voi,
să fiu iar cu voi
în ziua de-apoi -
şi cu mic,cu mare,
să urnim din cale
pe Căraş la vale,
toată muma
ciuma..

Pe Căraş în sus,
pe unde mi-am dus
visele în turmă,
orice d'albă urmă,
pasul mi-l cunoaşte
şi mi-l răscunoaşte,
c'am păscut cu voi
ciurdele de oi,
de oi şi nevoi, -
ciobănaşii mei,
Feţi frumoşi şi smei..

Nu mai plânge-plânge,
inima nu-ţi frânge
Semenic
voinic,
c'a trece năpasta -
a trece şi asta,
cum trecură multe,
mari şi mai mărunte,
furtuni
de nebuni..

Pe Căraş în sus,
pe unde mi-am dus
iubita de mână
l-a dragostei stână,
mă'ntorc de departe
cum stă scris în carte,
în cartea de vis
pe care l-am scris
cu-a inimii peană
şi-a dorului rană,
Ană Cosinzeană.

Ş'om fi împreună
lâng'a noastră turmă:
tu,crăiasă mică,
mică,dar voinică,
fără pic de frică,

iar eu,peste turme,
baci fără de nume..

&&& La adunarea soc.BUCOVINA din Detroit/Mich.,d-l Ş.FECHETE,preşedintele Uniunii şi Ligii Românilor Americani,a spus printre altele(AMERICA,8 Oct.): "Grupările exilaţilor politici nu şi-au înţeles încă menirea în lupta de desrobire a neamului nostru,după cum aceiaşi politicieni,ieri,nu şi-au înţeles îndatoririle faţă de fraţii români din America. Mâine însă,când scumpa noastră ţară de origine va fi iarăşi liberă,să fie siguri d-nii politicieni că şi Românii din America vor avea ceva de spus".

Nouă ne-ar plăcea,în adevăr,ca Românii americani să se poarte astăzi în aşa fel,ca să aibă dreptul mâine la un cuvânt în România. Vântul democraţiei de tip american n'ar putea decât contribui la descurajarea oricărei încercări a"domnilor politicieni" de a readuce în ţară muscăleasca lor democraţie de pe vremuri. Dar pentrucă jinduita clipă,a eliberării,nu se întrezăreşte cu preciziune,n'ar putea fraţii Români americani să se folosească de răgaz,spre a-şi învăţa copiii româneşte? Dovada dragostei de graiul strămoşesc le-ar face cuvântul şi mai ascultat în România..

&&& Printre oaspeţii convenţiei Românilor Catolici din America(Trenton 5-6 Sept.),vedem -citind UNIREA din Sept.,p.1- până şi un delegat al Evreilor americani trecuţi prin România,- numai cele 2 episcopii române ortodoxe strălucesc prin absenţă. Oare aşa de mare să fie frăţia slujitorilor aceluiaş Cristos?..

PROCESUL DELA BUCUREŞTI

Tribunalul Militar al Capitalei a"judecat",în zilele 9-12 Oct.,un grup de"terorişti şi spioni". Au fost condamnaţi la moarte şi confiscarea totală a averii,"pentru crima de trădare de patrie":

TĂNASE Alexandru,student,născut în 1915 la Băbeni(Vâlcea);
POPOVICI Mircea,student,născut în 1920 la Orba(reg.Craiova);
GOLEA Ion,student,născut în 1922 la Bahnea(raion Târnăveni -Braşov);
SAMOILĂ Ion,născut în 1919 la Ighişul Vechi(raion Agnita -Braşov);
POP Gavrilă,născut în 1928 la Pir(Satu Mare);
TOLAN Ion,lăcătuş,născut în 1925 la Maga(Arad).

Aceeaşi pedeapsă,"pentru complicitate la crima de trădare de patrie":

TARTLER Erich,grădinar,născut în 1920 la Braşov;
VLAD Mihai Vasile,student,născut în 1925 la Dragomireşti(Maramureş);
BUDA Ioan,student,născut în 1923 la Bonteşti(Arad);
DINCĂ Gheorghe,inginer,născut în 1919 la Hunia(reg.Craiova);
CORLAN Aurel,născut în 1920 la Vlăduleni(reg.Craiova);
IUHASZ Ion,student,născut în 1933 la Pir(Satu Mare);
COSMA Ion,învăţător,născut în 1922 la Apa(reg.Baia Mare).

După presa RPR.primii 5 fuseseră lansaţi cu paraşutele,Tolan se strecurase înăuntru peste graniţă,iar ceilalţi îi găzduiseră.

Au mai fost condamnaţi,"pentru complicitate la crima de trădare de patrie": POPOVICI Alexandru,fost plutonier de jandarmi,născut în 1879 la Vlăduleni(reg.Craiova),tatăl lui Popovici Mircea,- la 20 ani temniţă grea şi confiscarea averii; SETIN Elena,născută în 1907 la Vlăduleni,sora lui Popovici Mircea,- la 25 ani muncă silnică şi confiscarea averii. "Pentru crima de trădare de patrie": BEBI Toma,meseriaş,născut în 1912 la Edesa(Grecia),- la 3 ani temniţă grea şi confiscarea averii. Tatăl şi fiica găzduiseră pe celalţi condamnaţi; ultimul fusese paraşutat.

Cercetând lista,vedem că toţi erau legionari,mai toţi tineri,din toate categoriile sociale şi din toate regiunile româneşti. Aveau asupră-le otravă,pentru caz de prindere; niciunul însă n'a luat-o,preferând,ca buni creştini,să moară de chinuri şi gloanţe în loc de sinucidere.

Din desbaterile procesului rezultă că mai fuseseră paraşutaţi încă doi tineri: ofiţerul MARE Sabin şi muncitorul RADA Ilie.Primul a căzut în luptă,când s'a văzut împresurat; de Rada Ilie însă nu ni se spune nimic: probabil că a scăpat,îngroşând rândurile partizanilor din munţi.

Iată acum câteva"impresii"dela proces,după ziarele locale:

INFORMAŢIA BUCUREŞTIULUI,12 Oct.,p.2: "In relatările lor apare mereu numele lui Horia Sima şi al altor vârfuri legionare,ca Borobaru,Dumitriu,Muşatescu;la fel de des sunt pomeniţi diferiţi instructori de spionaj franţuzesc;la fel de des şefii acestora,agenţii serviciului de informaţii americezi şi în deosebi şefii acestora,agenţii serviciului de informaţii american:"Vidal","Johny","Lorenz".. Horia Sima şi ceilalţi legionari recrutau pe spioni,îi trimiteau şi îi ţineau în şcolile special create pentru ei,iar americanii organizau şi controlau totul,procurau armele,restul echipamentului şi banii".

INFORMAŢIA BUCUREŞTIULUI,10 Oct.,p.2: Refugiaţii"s'au strâns sub conducerea lui Horia Sima şi a altor vârfuri legionare.."

SCÂNTEIA,11 şi 12 Oct.,la interogatorii:

<u>Tănase Alexandru</u>: "La Paris am fost primiţi de Muşatescu Mircea.. care făcea parte din comandamentul legionar şi ţinea legătură cu serviciile de spionaj francez şi american".Inainte de plecare s'a văzut cu Horia Sima: "Au fost ultimele recomandări pe care mi le-a făcut în legătură cu plecarea mea în ţară.Mi-a spus să fiu precaut,prudent,întrucât,din informaţii sigure,securitatea din Romània este destul de puternică".

<u>Golea</u>: "La casa de spionaj din Isny ne-au vizitat Horia Sima,Traian Borobaru şi Mircea Dumitriu..

Preşedintele: Cine era Mircea Dumitriu?

Acuzatul: Era omul de legătură al serviciului de spionaj franco-american. Impreună cu Mircea Dumitriu am plecat la Lindau,unde s'au făcut pregătiri în vederea paraşutării în România.- La întrebările procurorului,acuzatul a arătat că însărcinarea de a îndeplini misiunea a primit-o prin legionarii Horia Sima,Borobaru şi Mircea Dumitriu.

Preş.: Ce raporturi sunt între aceştia şi serviciul de spionaj american?

Acuzatul: Aceştia sunt oameni de legătură între serviciul de spionaj american şi elementele care au fugit din ţară.

Preş.: De ce serviciul de spionaj american se adresează legionarilor?

Acuzatul: Pentrucă Horia Sima şi ceilalţi pe cari i-am amintit sunt în

serviciul americanilor.Ei au căutat să recruteze elemente legionare,pe care le-au parașutat pe teritoriul RPR.
Președintele: Din ce fonduri trăesc acești oameni acolo?
Acuzatul: Din fondurile serviciului de spionaj american".

Samoilă: "Acuzatul relatează amănunțit repetatele evadări din închisori, fuga sa în Iugoslavia,apoi plecarea în Austria,la Salzburg,unde a luat legătură cu Borobaru. "L-am cunoscut pe Borobaru la Mircea Dumitriu acasă,unde știam că este un sediu legionar.Mai târziu însă m'am lămurit că era o casă de informare a serviciului de spionaj american.Aceasta am aflat-o după 1951,adică după ce am fost propriu zis recrutat de serviciul de spionaj american.La 20 Septembrie 1951,Borobaru mi-a spus că este ordin dela Horia Sima să plec în țară împreună cu Golea.Am fost dus la Isny,unde era o școală a serviciului de spionaj american.Aci l-am găsit pe Horia Sima,care mi-a spus că a luat hotărîrea să mă trimită în țară cu Golea."
Președintele: In ce calitate v'a dat Horia Sima aceste misiuni?
Acuzatul: El lucra cu serviciul de spionaj american".

Pop Gavrilă: "Acest cămin -dela Salzburg- era întreținut de biserica catolică.Când am ajuns în cămin,am fost prezentat agenților serviciului de spionaj american.."

Tolan Ion: "La întrebările președintelui,acuzatul arată cum a luat contact cu Tănase și Mircea Dumitriu și,prin intermediul lor,cu serviciul de spionaj american". Ajuns în țară: "Executam ordinele primite direct de la comandanții legionari de dincolo,care și ei erau subordonați centrului de spionaj american".

LA ULTIMUL CUVANT:

Samoilă Ion: "Horia Sima și Borobaru m'au împins să vin".

Pop Gavrilă: "In străinătate,după multe închisori și lagăre,am fost recrutat și dus în școlile de spionaj din Franța și Germania apuseană".

Bebi Toma: "In Grecia am fost supus unui regim neuman de foamete și mizerie.Acolo am fost chemat de organele serviciului de spionaj american".

Tolan: "Am făcut și eu școala de spionaj în Franța și mi-am dat seama că în spatele centrului legionar se află serviciul de spionaj american".

Tartler: "Dacă nu venea Samoilă în țară,așa cum a recunoscut și el, n'ajungeam nici eu în boxă".

Tănase: "Și-a exprimat speranța că justiția va aplica o pedeapsă dreaptă atât pentru el,cât și pentru Golea,Samoilă,Tolan.și ceilalți acuzați,pe cari el i-a declarat organelor de stat".

* * * *

Așa redă procesul presa comunistă. Separând spusele tendențioase de lucruri ce stau în picioare singure,nu vom fi departe de adevăr în ce privește dedesubturile înscenării.De câțiva ani,legionari din Franța și Germania vorbeau că Mircea Dumitriu și Borobaru s'ar fi găsind pe undeva,la marginile de răsărit ale Austriei,ațināndpotecile pe unde se scurgeau de obicei noii refugiați,pe cari îi luau în primire fără să le lase posibilitatea de contact cu massa românească,spre a-i îndruma,cu vorbe debordante de patriotism,spre școlile de"parașutare".Suma încasată pentru această misiune era,după aceleași afirmații,în raport cu numărul celor pe cari reușeau să-i recruteze.Nimeni nu izbutea să lămurească altfel sursele de trai,și de plimbări prin toate țările Europei,ba chiar peste oceane,ale celor doi aghiotanți ai d-lui Sima,și ale altor vârfuri,despre cari nu se știa să aibă vreo ocupație mărturisită. Se mai șoptea cazul precis al unui îndârjit partizan al"comandantului",care,tocmai pentrucă era în curent cu aceste lucruri,tot amâna un examen de doctorat,oportun pretext spre a nu fi înhățat pentru"echipe".Alt susținător,desigur mai onest,al aventurilor simiste,spunea cu toată candoarea că"șeful" ajută bănește,lunar,circa 100 de persoane; iar noi,dacă n'am avut cruzimea să-l întrebăm de sursa banilor,ne-am putut explica în schimb sursa unor"devotamente"..

Nu punem în discuție eroismul legionarilor -împușcați la 31 Oct.,după ce cu 3 zile mai înainte li se negase grațierea-, eroism în fața căruia orice om demn de acest nume,prieten sau neprieten,nu poate decât să se descopere smerit.Ei au fost convinși de necesitatea acțiunii duse,și în fața riscului n'au pregetat.După dezastrul dela Turtucaia,s'a pus în discuție nu atitudinea soldaților,mai presus de orice laudă,ci capacitatea și tactica comandamentului.

Trecem peste o chestiune de elementară omenie: s'a văzut,din desbateri, -și refugiații își pot da seama dacă poate fi sau nu adevărat- că recrutarea se făcea,în unele cazuri,după un stagiu de hămeseală a fugarului abia sosit: o bucată de pâine i se da numai după ce se înrola! (Procedeul trebua că făcea parte din"tactica" simistă de angajări).

Nu zăbovim nici asupra"vinei" Franței și Statelor Unite,indicate în ac-

tul de acuzare ca trimiţătoare: dacă în timp de pace orice ţară simte ne-
voia să fie cât mai bine informată,cu atât mai mult în cursul actualului
războı - deocamdată rece.Iar agenţii şi-i angajează unde şi cum poate.Lu-
crul pare aşa de firesc,încât nici autorităţile comuniste nu s'au gândit
nu numai să rupă relaţiile cu aceste ţări,dar nici măcar să protesteze.
Specificul cazului nostru constă în aceea că elementul uman n'a fost
cules individual,ci furnizat de o organizaţie politică: de ramura simistă
a Mişcării Legionare.Ceeace presupune,ideal,o conjugare a interesului occi-
dental de informaţie cu interesul nostru naţional.Faptul ar constitui,în
acest caz,o strălucită dovadă de călcare în picioare a unei fireşti amără-
ciuni de grup,când se ştie că legionarii din străinătate,cunoscuţi ca ata-
re,nu's admişi nici în America,nici la posturile de radio organizate de
americani.

Dar aici se grămădesc întrebările.Situaţia infernală a ţării durează
de aproape zece ani.Ce este astăzi,în general,a fost acum 2-3 ani şi va fi
până la liberare.Ce elemente actuale au determinat,din punct de vedere na-
ţional,alegerea momentului lansării? Care-i importanţa strategică a momen-
tului specific,de s'a crezut necesară jertfirea atâtor vieţi? Suntem cumva
în preajma răsboiului? Cărei nevoi imperioase corespundea trimiterea în ţa-
ră? Aveau nevoie fraţii noştri,cărora le-au rămas doar ochii ca să plângă,
de oameni din afară cari să-i asigure că o duc greu? Doară cei mai dârji
susţinători ai duhului de frondă sunt acolo guvernanţii înşişi,prin felul
cum conduc.Sunt plini munţii de răsvrătiţi,iar actele de sabotaj nu conte-
nesc.In această situaţie,echipele de afară,cât nu suntem în prag de răsboi,
pot face mai mult rău,expunând inutil atâta lume care,de bine de rău,reu-
şise pân'acum să se strecoare prin firele dese ale prigoanelor.Dacă în ţa-
ră nu înregistrăm revolte cu răsunet,pricina nu-i lipsa de animatori,ci,pe
lângă cea de arme,legendara cuminţenie a populaţiei,care simte că,fără aju-
tor masiv de-afară,în legătură cu o acţiune mondială,n'ar face decât să
provoace o şi mai serioasă pustiire,făcând loc altor colonizări mongole.

De aceste lucruri par a fi fost convinşi şi oamenii ce s'au lăsat para-
şutaţi,dacă e să ne luăm după desbaterile publicate.Din declaraţiile făcu-
te la proces rezultă că ei,conform asigurărilor primite,socoteau răsboiul,
sau o răsmiriţă decisivă,ca foarte apropiate.Iată un crâmpei de dialog,edi-
ficator în această privinţă: Intreabă preşedintele pe Samoilă: In ce scop
ţi-ai făcut rost de alte arme? Acuzatul: În scopul de a le folosi în even-
tualitatea unui răsboi.- Din partea cui urma să se ducă acest răsboi? e în-
trebat Tănase. Răspuns: Din partea forţelor din Vest,engleze,franceze şi
americane,lucru la care noi eram de acord,urmând numai a găsi modalitatea
cu care ne puteam încadra în acest front al forţelor din Vest. Preş.: Voi
aţi fost trimişi în ţară şi paraşutaţi în cadrul acestor pregătiri de răs-
boi? Acuzatul: Da.- La faţa locului,oamenii au început mai bine să pricea-
pă adevărata situaţie: "Ceeace s'a făcut prin trimiterea noastră aici -con-
stată Golea,cu îndreptăţită amărăciune,la"ultimul cuvânt"- nu este just.Nu
poate o mână de oameni să răstoarne orânduirea de stat.Aceasta o spun şi
pentru cei cari ar mai avea de gând vreodată să procedeze ca noi". Chiar
nesocotind presa comunistă,e greu de crezut că oameni aşa de lucizi,cu un
trecut de lauri în luptele naţionale,s'au expus fără asigurarea seriozită-
ţii întreprinderii.

Dar dacă interesul naţional n'a putut fi servit după după înaltul cât
de riscuri,urmăritu-s'a cumva cu ele o înviorare a rândurilor legionare?
Nu era nicio nevoie.Cât e de vie Mişcarea în ţară,după atâţia ani de uci-
deri şi prigoane,ne-o spune Vlad Mihai Vasile,când explică tribunalului de
ce"domicilia clandestin": "Doi fraţi ai mei fuseseră arestaţi,şi cu aceas-
tă ocazie la locuinţa mamei mele s'au găsit cărţi legionare.Crezând că voi
fi arestat în legătură cu aceste cărţi,m'am gândit să intru în anonimat".

Dar atunci urmează alte întrebări chinuitoare: Să se fi redus Mişcarea
-care n'are niciun cuvânt oficial în politica românească din străinătate,
care-i batjocorită şi desconsiderată în ţările dela care aşteptăm elibera-
rea-, la o biată oficină de furnizat,pe bani,"spioni"străinilor? Sau e vor-
ba de o nouă ofensivă pentru decimarea ultimelor resturi legionare,concer-
tată,caşi în trecut,de acelaş om nefast în acord cu oculta ce n'are interes
să vadă mâine o Românie sănătoasă? In această privinţă,semnalăm fulgerele
presei reperiste,care indică în Mişcarea Legionară duşmanul numărul unu 1
al regimului;şi se ştie ce poate însemna aceasta pentru camarazii dela ve-
tre,într'o ţară unde domneşte bunul plac. De ce,dacă era cu adevărat nevoe,
n'au fost paraşutaţi şi ceva ţărănişti,socialişti sau liberali,cari,ţinuţi
aici în mare stimă,se bat cu pumnii'n piept pentru patriotismul lor? De ce
tot legionarii,ucişi odinioară din ordinul politicienilor,ce colaborau cu
Ruşii şi cu regimul comunist,să fie jertfiţi iarăş? Nu s'ar fi putut ro-

curge,pentru servicii de acest fel,care comportă mai totdeauna moartea,la marii rezistenţi Vişoianu,Davila,Teodoziadis? De ce,dacă chiar era nevoie, n'au plecat în ţară alde Dumitriu,Sima,Borobaru şi celelalte"vârfuri legionare"? Ne punem aceste întrebări,laolaltă cu zecile de cititori,legionari şi nelegionari cu dragoste de ţară,cari ne-au scris în ultimele zile.Toţi au impresia unui teribil târg de carne vie,menit să umfle faima"şefului"în ţară şi burta respectivilor partizani în străinătate.

Motivul real al trimiterii în ţară îl putem deduce cu precizie,confruntând tenebrosul trecut al d-lui Sima,cele trei circulări ale sale date după proces(de care ne vom ocupa altădată),presa reperistă şi posturile de radio din ţară,unde tragica împrejurare a putut cel puţin lăsa impresia că legionarii liberi nu dorm şi că Mişcarea,departe de a fi ostracizată de democraţiile occidentale,conlucrează direct cu statele dela care se nădăjdueşte liberarea - efecte ce-ar putea fi oportune,deşi nu corespund întocmai adevărului: căci"colaborarea"văzurăm la ce se reduce,iar cât priveşte"activitatea" e bine să nu repetăm lucruri ştiute.

Afirmând că"jertfa acestor camarazi a dat întregei mişcări de rezistenţă din ţară un sens de afirmare legionar",d-l Sima trădează preocuparea - meschină ca făptura şi cugetul său- de a schimba caracterul rezistenţei româneşti din unitar naţional,aşa cum rezultă citind coperta Vetrei,în partizan.Dacă acum ne gândim că,în concepţia sa,el este,prin"predestinaţie", Mişcarea şi Mişcarea este el,e lesne de ghicit motivul care l-a împins la zisa"colaborare": părăsit aici de grosul legionărimii,uitat în ţară de unii şi blestemat de alţii,şi în pragul isbucnirii unui scandal de Don Juan tomnatic(greu de conciliat cu asprele principii predicate),de care se va cruci şi cel mai îndărătnic"om de credinţă"când va afla,- Horia Sima a încercat încă odată,cu sângele altora,ca de obicei,să se repună în circulaţie, înăbuşind cu sgomotul gloanţelor dela Jilava,între altele,perspectiva dreptei indignări a ultimilor săi admiratori cinstiţi.Pe lângă evidenta cauză pecuniară,acesta e motivul adevărat,în ce-l priveşte pe d-l Sima,al expunerii,sigure şi fără alt rost clar,a atâtor culmi legionare la riscuri uşor de intuit într'o epocă în care organele de siguranţă americane descoperă zilnic agenţi ai Moscovei în toate respectivele servicii secrete. Aşa se explică şi bucuria,pe care n'a mai putut-o stăpâni,când şi-a auzit iarăş numele la posturile de radio de pe mapamond,în reportajele despre proces, sau la vestea executării sentinţei - bucurie semnalată nouă de cititori;se explică,mai ales,graba cu care,la 16 Octombrie,deci cu două săptămâni înainte de execuţie,a ţinut să dea o circulară,care nu se putea să nu ajungă "la timp"la Bucureşti: cu pretextul exaltării devotamentului şi abnegaţiei celor condamnaţi,pe cari-i încărca de grade şi decoraţii,Horia Sima înlătura ultimul risc al unui eventual rest de milă din partea celor ce tocmai aveau pe masă cererile de graţiere.

Dar dacă aceasta este zama în care fierbe d-l Sima,întremarea vine tot dela excepţional de frumoasa atitudine a legionarilor la proces.Până şi presa comunistă n'a putut să nu înregistreze câteva din demnele lor răspunsuri. Spune Tănase Alexandru(Scânteia,13 Oct.):"Forţele din Vest au venit pe linia pe care eu eram de când am intrat în Garda de Fier". Samoilă,întrebat de preşedinte: Şi ce voiai să faci cu armele?,răspunde:Doar nu era să le pun la icoană!.. Buda Ion: "Fiind legionar,am fost educat pe această linie şi nutream un sentiment de duşmănie faţă de R.P.R.".Intrebat cum se explică că a acceptat să ajute pe paraşutişti,Cosma Ion răspunde răspicat: "Se explică prin duşmănia pe care o nutresc faţă de regimul democrat popular"!

Legionarii au mers la datorie după conştiinţa lor.Nu puteau avea elementele de judecată ale situaţiei de ansamblu,ci s'au încrezut în căpeteniile de care ascultau.Mistuiţi de dragostea şi mila ţării,ei au căzut pe un altar servit din fragedă copilărie.Destinul le-a cruţat durerea de a şti c'au fost victimele unei nevoi bolnave de afirmare personală.

Vărsând o lacrimă frăţească pe proaspătul mormânt al camarazilor,al căror curaj şi atitudine depăşesc orice laudă,ne gândim cu jale c'ar fi putut să fie şi astăzi printre noi,fără nicio pagubă pentru interesele naţionale. Vom resimţi lipsa braţului şi inimii lor la încleştarea cea mare şi reală,din graţia comandanţilor legionari. Căci de acest asasinat noi ţinem responsabili nu numai pe d-l Sima,al cărui dezechilibru e astăzi public cunoscut,ci tot şirul de vechi comandanţi,cari au lăsat atâta vreme dezorientate masele legionare.

Socotim că cele afirmate în articol nu pot fi combătute cu sforăitoare fraze patriotarde,în genul indecentelor circulări ale d-lui Sima; singura respingere valabilă a acestui mod de a vedea se poate face numai din faţa zidului dela Jilava,unde au căzut fulgeraţi,la 31 Ocrombrie 1953, 13 dintre cei mai buni legionari.-

Bucur Calangiu

ALEXANDRU TĂNASE(Ică)

Defecţiunea Ungurilor şi ruperea frontului la Balaton făcură să fim trecuţi în linia doua şi,transformaţi în vânători de care,căutăm să ne organizăm şi noi cât mai bine.. Cu aripa stângă sprijiniţi pe o formaţie din armata lui Vlasov,iar cu cea dreaptă pe compania slt.Valeriu Dobrescu,ne îngropăm la pământ în faţa satului Pinow.. Caişii îşi scuturaseră floarea şi,din luncă,mireasma florilor îmbălsăma toată suflarea.Avioane de recunoaştere ca nişte bondari brăzdau spaţiul aerian,iar din vreme'n vreme şueratul unui proectil ne mai atrăgea atenţia.

Deasupra postului de comandă al companiei a 7-a,înconjurat de un grup de prieteni,doctorul Apostolescu sta întins pe iarbă depănându-şi amintirile.Alături de dânsul,cu privirea dusă peste colinele împădurite ce stau de strajă de cealaltă parte a Oderului,cu caracteristicu-i zâmbet ce nu-l părăsea niciodată,Ică Tănase asculta şi el împreună cu ceilalţi camarazi, şi gândul poate că-i sbura departe către plaiurile copilăriei sale,către Băbenii Vâlcii,peste care nişte politicieni inconştienţi şi un rege de aceeaşi talie aduseseră urgia bolşevică. "Crucea de fier",cu care regimentul îl răsplătise în urma acţiunii pentru cucerirea insulei din faţa Schwedt-ului,arunca scântei în razele soarelui ce dogorea tot mai tare.Îi venea în minte tot parcursul drumului,dela Aiud,unde ciocnirea a două ambiţii smintite îl întemniţase pentru 6 ani de zile,la batalioanele de la Sărata şi stepa calmucă,trădarea regală şi capitularea fără condiţii.Se vedea cum seară de seară comandantul său de companie,al cărui suflet nu era mai alb ca al unui director de închisoare,- vrând să scape cu orice preţ de el,îl trimitea în fel de fel de acţiuni la inamic.

- Nu mai puteam măi frate!.. îmi spunea el mai târziu.Aşteptam moartea ca pe o liberare şi nu venea.Nu vroiam însă în niciun chip să mor în zadar. Intr'o noapte,în cursul unei incursiuni,izbuti să mă strecor pe nesimţite la spatele unui puşcaş inamic.Cum am ajuns acolo nu-mi dau seama nici astăzi.M'am repezit asupra lui şi i-am pus mâna în gât.Sgomotul pe care l-am făcut a dat alarma în tot sectorul.O lovitură de pat de pistol mitralieră în cap l-a înfrăţit pe totdeauna cu glia rece.Rachete de toate culorile brăzdau cerul,mitralierele bolşevice răbufneau viforos,iar mugetul artileriei noastre îi ţinea hangul.O iau la fugă pe coasta dealului la vale.Gloanţele îmi şuerau pe la ureche şi aşteptam pe cel care să mă facă să nu mai aud şi să nu mai văd nimic.Deodată mă împiedic de o rădăcină şi cad.In acel moment,o grenadă îmi explodă între picioare,dar nu ştiu dacă am avut noroc sau ghinion că am scăpat cu viaţă,pentrucă,afară de această spuză de fărâmituri de grapnele pe care o port şi acum sub piele,nu am avut nimic..

Defilau prin mintea lui beciurile Siguranţei Statului şi întreaga pleiadă de agenţi ai lui Armand Călinescu;instrumentele de tortură care lăsau mult în urmă pe cele ale inchiziţiei,şi toate chinurile de care îi făcuse parte sfânta democraţie românească.Două săptămâni de zile l-au torturat încontinuu,dar cu toate metodele lor n'au putut avea satisfacţia să scoată din pieptul său măcar un suspin.Cu unul din aceste brute,fiare cu chip de om,s'a întâlnit mai târziu pe lunca Rinului: fugise şi el de raiul la a cărui realizare dăduse o mână de ajutor.Ică Tănase l-a găzduit,l-a ospătat, ba i-a mai dat şi bani de drum,ca să ajungă omul acolo unde năzuia..

Cu paşi repezi războiul se apropie de sfârşit.Sârma ghimpată apare din nou în faţa noastră şi,într'un lagăr din apropiere de Bruxelles,împreună cu mulţi din prietenii şi camarazii săi,Ică Tănase venea să înscrie pe răbojul vieţii alte mizerii.Prezenţa lui aci este însă necesară,fiind un mare sprijin pentru toţi acei pe cari frigul şi foamea îi clatină. Din Belgia sunt transportaţi la Munsterlager,în apropiere de Ueltzen,în Germania, de unde după puţină vreme este şi el eliberat.

Lumea românească era cu totul desorientată.Aliaţii făceau Ruşilor tot felul de concesii.Comisii de repatriere colindau din lagăr în lagăr.Căminurile noastre gem însă sub cnut bolşevic,dăruite spre exploatare lui Stalin la Teheran,Yalta şi Potsdam de către marii binefăcători ai omenirii. În haosul de atunci,Ică Tănase,împreună cu cei de o seamă cu dânsul,începe să bată la poarta fiecărui suflet,ţinând peste tot trează conştiinţa românească.Dela Marea Baltică în Alpii Bavariei şi dela Rin la Elba,era prezent pretutindeni.Care dintre Românii în trecere prin Germania şi răspândiţi astăzi prin toate ţările globului,sau din cei presăraţi pe tot cuprinsul Germaniei de vest,nu-şi aminteşte azi de Ică Tănase? Cui nu i se întristează sufletul auzind vestea morţii lui? Dacă s'ar găsi cineva să poată reda personalitatea acestui legionar de talie mare,s'ar putea vedea că drumul vieţii lui,pornind de sub o culme de deal din Băbenii Vâlcei şi până în curtea închisorii din Jilava în faţa plutonului de execuţie,e o linie ce urcă con-

tinuu,e o cale dreaptă fără ocolişuri şi fără popasuri.Aci,la capătul acestui drum,s'a mai uitat odată şi pentru cea din urmă oară în jurul său,încurajând pe micu-i prieten Tolan şi pe cei ce cădeau împreună cu el,trecând ultimul şi cel mai mare examen.

Dragă Ică!.. Ultima oară ne-am văzut la înmormântarea profesorului Săn Georgiu;amândoi am aruncat câte o mână de ţărână peste cele patru scânduri cu rămăşiţele aceluia pe care aveai să-l soseşti din urmă nu peste multă vreme.Te aud şi astăzi cum îmi spuneai: Măi nea Mitică, de câte ori mă găsesc în faţa unui sicriu mă simt împăcat cu mine însumi,nu ştiu de ce,dar moartea pentru mine este uşurare;şi noi doi,orice-ai face tu,tot împreună avem să murim. Ne-am despărţit însă,şi,încet-încet,eu am început să-mi dau seama de falsitatea idolilor.Am întrebat peste tot şi pe toţi de tine.Mi-au spus că eşti bolnav de plămâni într'un sanatoriu din sudul Bavariei..

..Cu lanţurile de picioare încolonaţi doi câte doi,urmaţi de un pluton de soldaţi,înaintezi către zidul care-ţi taie calea pentru totdeauna.Zornăitul sinistru al cătuşelor şi ropotul bocancilor e singura muzică ce te conduce la locul de veci.Arunci o ultimă privire de ansamblu asupra camarazilor cu care eşti pus la zid,le insufli curaj,să fie tari în faţa morţii,dar tu n'ai de unde şti că acela în mâinile căruia ţi-ai încredinţat destinul radiază de bucurie. Cu o basma ţi se leagă ochii să nu mai vezi nimic.Auzi totuş un sgomot de închizătoare,o comandă.. o salvă de focuri.. şi atât!.. Urechile îţi ţiue şi te prăbuşeşti într'un lac de sânge,poate pe acelaş loc unde a fost împuşcat colonelul Zăvoianu,şi mareşalul Antonescu.Impreună cu ai tăi eşti aruncat apoi într'o groapă comună,poate în acelaş loc unde a fost aruncat Căpitanul,cu Nicadorii şi Decemvirii? Din lacul de sânge,de unde sufletul tău a părăsit corpul rămas inert cu zâmbetul îngheţat în colţul buzelor,căldura dragostei tale a cuprins întâi pe călăii tăi şi de acolo se întinde încet,încet,învăluind pe toţi acei ce te-au cunoscut şi te-au iubit.

Domnilor comandanţi legionari! Astăzi la moartea lui Ică Tănase şi a celor ce au căzut împreună cu dânsul,un glas din mulţime se adresează dv, tuturor gradelor legionare,domniilor voastre cari aţi pus lupul păstor la stână şi ne-aţi dat nouă ordine şi dispoziţii de a-i da ascultare,invocând una din legile legionare:"de a-ţi urma şeful şi la bine şi la rău".. V'aţi retras apoi rând pe rând,lăsându-se să se înţeleagă că sunteţi obosiţi sau nemulţumiţi.Şi rând pe rând,toţi acei cari ştiu că"legionarii nu sunt nici proşti nici de vânzare",dându-şi seama de ce ascunde sub blana de oaie,au sărit din ţarc.Iar dintre ei sunt puţini cari au dat alarma. Vă revine domniilor voastre sarcina cea mare şi obligaţia ca,aşa cum l-aţi suit pe scaun de căpitan,să-i arătaţi că numai două căi mai are de urmat: sau,căinduse de cele ce a făptuit,să urmeze exemplul lui Iuda după ce a vândut pe Cristos,- sau să-şi adune muschetarii brigadiri şi să nu se oprească decât pe locul unde a căzut Ică Tănase,ca din faţa aceluiaş pluton de execuţie să poată striga: Prezent!..

D. Em. Popa

MARŞUL LEGIONARILOR OLTENI de Radu Gyr

De sus de pe Olt,din poene,
Din vârfuri de munţi cozieni,
Sub verzile ceruri vâlcene,
Se strâng legionarii olteni.

De sus de pe Lotru coboară,
Din Bistriţa,Râmnic,Hurez,
Şi'n tânăra lor primăvară,
Ard stelele aceluiaş crez.

Se strâng legionari olteni şi cântă,
Cântecul verde suie către cer,
Cu pieptul ei drum deschid în stâncă,
In imnul lor de foc şi fier.

Obrazul li-e supt de prigoană,
Că'n temniţe grele-au zăcut,
Dar fulgeră'n piept de aramă,
Un clopot de-azur nevăzut.

Cu frunţile aprinse de-o rază,
Se strâng cărturari şi ţărani,
Şi tabere sfinte aşează
La Arnota şi Drăgăşani.

Desculţi şi cu pieptu'n arşiţă,
Durează un drum peste ani,
Şi munca li-i sfântă troiţă,
Din Arnota la Drăgăşani.

Ei totul jertfesc pentru ţară,
S'o crească din vise fierbinţi
Şi-un verde luceafăr de pară
Il duce spre mari biruinţi.

Ei vin de pe Jiu şi din Vidra,
Să scape Românul din jug,
Şi calcă năparca şi hidra,
Ce sângele ţării îl sug.

Ci vin şi la noi,Căpitane,
Flăcăii ţi-s codri de brazi
Şi-s gata să'nfrunte prigoane
Şi drag li-i mormântul viteaz.

&&& "Incă din zilele lui Mihai Vodă Viteazul,Grecii ţarigrădeni şi rumelioţi,veniţi în ţară,se făcuseră nesuferiţi pământenilor.Aceasta ne-o dovedeşte un articol al tratatului dela 1595,încheiat la Bălgrad între Mihai Vodă Viteazul şi Sigismund,prinţul Transilvaniei,în care se stipulează ca niciun Grec să nu fie primit în slujbele Statului".(Bălcescu)

DIN 50 NUMAI TREI

- De vorbă cu P.S.Sa Valerian -

Onor Redacţia Vatra. Iubiţi fraţi romani. Citind noi în Solia artico-
lul P.S.Sale Valerian,şi văzând în el multe lucruri neadevărate,ne-am decis
să-i răspundem,considerând aceasta de datoria noastră.Cand am avut gata
răspunsul,n'am avut unde îl publica,ştiind că P.S.Sale nu-i prea stau la
inimă gazetele mimeografate.Văzând însă că tot Solia,prin pana celui mai
bun colaborator al ei,d-l D.C.Amzăr,numeşte Vatra"Foaie de ortodoxie agre-
sivă",vă trimetem D-Voastră răspunsul nostru,cu rugămintea să-l publicaţi
în numărul prim al Vetrei.Vă mulţumim şi vă salutăm.

În numărul 39,din 27 Sept.1953,al ziarului SOLIA,care apare la Cleve-
land/Ohio,s'a scris un articol intitulat"Din 50 numai trei",în care se pu-
ne problema raporturilor dintre refugiaţi şi romanii din America. Dela pri-
ma lectură,şi chiar pentru o persoană neinformată în materie,dă în vileag
un spirit pǎrtinitor,o răbufnire a unei patimi,o suferinţă a orgoliului le-
zat.Pentrucă atunci cand cineva vrea să pună şi să rezolve o problemă oare-
care,îşi măsoară tonul după gravitatea chestiunii desbătute,fără să ameste-
ce ironie de cel mai ieftin gust şi fără să caute,mai ales,să dea discuţi-
ei o notă din care o parte - cea voită de autor - să cadă în disgraţia pu-
blicului chemat ca judecător. Sau,dacă vrea să procedeze aşa,să aibă cel pu-
ţin siguranţa că de partea lui e adevărul.

Am putea să reproducem întreg articolul,pentru ilustrarea spiritului
părtinitor şi a relei intenţii cu care a fost alcătuit,dar ne limităm să-l
facem atent pe autor că nu poate invoca o colaborare a refugiaţilor romani
bătându-şi joc de aspiraţiile lor,de planurile cu care ei au venit în Ame-
rica,de izolarea lor de acum şi,în special,nu se poate cere cuiva ceva des-
pre care se scriu rânduri ca acestea:"Ştim că aproape fiecare emigrant tre-
ce oceanul cu planuri măreţ construite,de"acţiune",ca să se vadă constrâns
să"acţioneze" în vreo fabrică ca să-şi caştige painea zilnică.Şi îndată se
supără pe Romănii Americani că nu pricep ce mare valoare se pierde în zu-
ruitul cărucioarelor dintre diferitele secţii din ateliere".Sunt cuvinte
indecente acestea,şi ofensatoare.Dar ceeace dovedeşte şi mai mult patima
autorului,e contrazicerea în care cade de foarte dese ori.După ce îşi bate
joc de situaţia în care au ajuns refugiaţii prin fabrici,după ce ironizea-
ză capacitatea lor intelectuală şi gândurile cu care aceştia au poposit la
romănii din America,scrie textual:"Gândiţi-vă numai la cât ar caştiga în
forţă şi credinţă o parohie ca cea dela Chicago unde 50 de elemente pregă-
tite şi cu dragoste de credinţa strămoşească(sublinierea e a noastră) ar
participa regulat la sfintele slujbe şi ar ajuta la organizarea serbărilor
şi a manifestaţiilor naţionale şi religioase".Păi dacă autorul ştie că a-
ceste elemente sunt şi pregătite şi au şi dragoste de credinţa strămoşeas-
că,dece atâtea cuvinte închise între ghilimele şi dece atâta sarcasm pe so-
coteala prezenţei lor - în căutarea painei zilnice - printre fieroteniile
fabricilor?

Repetăm: constatări de acest fel s'ar putea face nenumărate pe margi-
nea articolului în cursiv dela rubrica"Cu duhul blândeţei"- dar cui folo-
seşte? Autorul a vroit numai să descalifice o categorie de oameni în faţa
fraţilor lor romăni din America şi din alte părţi,aruncându-le în sarcină
desertarea dela datoriile pentru care şi-au luat în spinare mizeriile pri-
begiei: datoriile,adică,de a servi romănismul şi pe Dumnezeu.

Dar să trecem la desbaterea problemei,polemica fiind deschisă nu într'o
foaie oarecare,ci în însuş organul episcopiei romane ortodoxe din America.
Cine a scris articolul? Noi o spunem decis: însuş episcopul,Prea Sfinţitul
Valerian,şi el refugiat.Noi îi cunoaştem scrisul şi avem şi alte elemente
care ne întăresc în afirmaţie.

1.- Ajunşi pe pământul Americei. Sosiţi în această ţară,refugiaţii s'au
îndreptat toţi spre centrele cu romani,căutând tovărăşia şi căldura sufle-
tului unui frate,sperând,totodată,să poată contribui cu ceva la păstrarea
specificului romănesc pe acest pământ.Noi,cei care scrim acest articol(şi
suntem siguri că la fel gândesc şi alţii),am găsit dragostea de frate la
Badea Gheorghe şi la Nenea Ion;ei ne-au primit cu braţele deschise,au jucat
cu noi,ne-au poftit acasă la ei,citim prin gazete că la foarte mulţi le-au
dat în căsătorie fetele lor(deşi,desigur,nu ştiau trecutul niciunuia din
ei,le era destul duhul aceluiaş neam),şi ne-au povestit cu lacrimi în ochi
întreagă tragedia lor de fii rupţi de ţarina de-acasă.Dar refugiaţii au mai
găsit şi altceva,în această comunitate de romăni.Au găsit vrajbă şi desbi-
nare confesională,au descoperit interese meschine,ambiţii absurde,spirit de
parte.Şi nu erau Badea Gheorghe şi Nenea Ion cei învrăjbiţi şi mancaţi de

viermele discordiei,ci şefii lor,cei care se proclamau căpetenii.In loc să fie purtători ai frăţiei şi ai românismului,s'au dovedit a fi,prin patima care i-a cuprins,dizolvatorii acestor lucruri sfinte.Toţi ştiu,cei bătrâni, acest fapt.Pentrucă ei când au venit aici n'au avut preoţi,dar au făcut biserici româneşti,în stil românesc,pe tot cuprinsul Statelor Unite şi al Canadei; n'au avut preşedinţi cu carte,dar,luând exemplu dela alţii,şi-au organizat societăţi,botezându-le cu numele cele mai frumoase din istoria şi cultura neamului românesc.Nimeni nu i-a ajutat,nimeni nu i-a sfătuit,ci ei între ei au făcut tot,după puterea instinctului lor sănătos.Şi s'au dovedit a fi realizatorii unui miracol de creaţie şi de rezistenţă românească.

Odată cu apariţia şefilor s'a iscat buruiana neînţelegerii,deoarece unul vroia să fie mai sus,mai leader decât altul,mai catolic decât papa,mai ortodox decât patriarhul dela Bucureşti.In fond erau numai veleităţi personale,deoarece,pe plan românesc,nu s'a văzut,din partea conducătorilor,realizarea a ceva chibzuit.Incet,încet,în acest joc au fost prinşi şi cei de jos,talpa ţării,şi situaţia s'a înrăutăţit până la refuz.

2.- Poziţia refugiaţilor. La venirea lor,refugiaţii n'au auzit decât bârfeli şi laude,denigrări şi exaltări,după partea cu care stăteau de vorbă.Nu s'au dat însă la o parte dela început.Au intrat în societăţi,s'au dus la biserici,au colaborat în toate domeniile.Ziarul episcopiei,Solia, ani de zile a fost condus de refugiaţi;corurile bisericilor,în cele mai importante centre: Detroit,Cleveland,Windsor,St.Louis,au fost sau sunt conduse de refugiaţi,la fel,de ani de zile.N'a fost petrecere românească la care refugiaţii să nu fi luat parte cu organizarea şi cu talentul lor: la Detroit,la Los Angeles,la Windsor,la Philadelphia,la New York,la Cleveland, la Gary Indiana,la Chicago,la Hamilton,la Montreal,la Toronto; au intrat în consiliile parohiale,în comitetele societăţilor,au fost aleşi delegaţi în congresele episcopiei,membri în organizaţia tineretului - AROY -, peste tot,unde a fost vorba de treabă românească,au fost prezenţi.Una din parohiile cu care azi mai mult se mândreşte episcopia a fost ţinută în episcopie de un refugiat,după o noapte întreagă de discuţii cu preotul paroh.

Care a fost însă rezultatul? Au observat că toată această intervenţie a lor în viaţa românească din America era văzută cu ochi răi de unii din cei sus puşi.Situaţia de"eu sunt şeful şi voi turma" li se părea la mulţi din conducători că s'ar fi putut clătina.Prezenţa însăşi a refugiaţilor, oameni trecuţi prin multe greutăţi,veniţi în contact cu multe situaţii,mai independenţi în gândire,constituia,pentru cei interesaţi în permanentizarea situaţiei,o cenzură a anumitor apucături,a unui anumit fel de comportare şi de discuţie.Constituia un regres în îndrăsneală.Şi au început să se audă vorbe:"au venit ăştia,să ne înveţe pe noi ce trebue să facem".Şi nu erau Badea Gheorghe şi Nenea Ion cei care protestau,căci lor le plăceau şi jocul şi veselia şi prospeţimea trăirii şi a vorbei româneşti.Şi le era drag să asculte şi suferinţele acestor noi fraţi de-ai lor,pentrucă vedeau în ele suferinţele îndurate de ei când au plecat pe acelaş drum.Erau leader-ii care protestau.

Şi au observat refugiaţii ceva mai mult şi mai grav: rolul lor trebuia să fie cel de instrument în jocul celui interesat.De aici a început conflictul.Şi nu e vorba de un conflict de generaţii,aşa cum afirmă P.S.Sa Valerian(vai,ce libidinos sună expresia"întâlnire trupească între două generaţii"!),ci de conflict între o parte a conducerii românilor din America şi refugiaţi,pe tema vieţii româneşti de aici.Episcopul,în dubla lui calitate,de nou venit,deci de cunoscător al vieţii româneşti în elementele ei esenţiale şi superioare(aşa cel puţin ar trebui să fie,în chip firesc), şi de conducător spiritual al românilor din America,trebuia să aibă rolul de aplanator al conflictului şi pe acela de diriguitor al unui nou impuls de activitate pe tărâm românesc.Prea Sfinţia Sa Valerian vrea,însă,s'o ia înainte,începând el să acuze,după vorba veche: Cine e mai iute de picior! Dar, dacă vrea să continue,pe calea aceasta a acuzelor publice,noi îi stăm la dispoziţie cu multe,multe elemente.

Cauzele reale ale conflictului,în afară de cele spuse mai sus,sunt,în linii mari,acestea: a) Lipsa de interes românesc din partea conducerii româneşti din America.Cităm pe scurt: lipsa totală de şcoli româneşti;procesul de americanizare,în toate aspectele vieţii româneşti,dirijat de conducătorii comunităţilor,dar necerut de americani;introducerea,încetul cu încetul,a limbii engleze în slujba religioasă;ruperea,cu caracter permanent, a episcopiei române ortodoxe şi a bisericii unite dela bisericile mame. b) Cetăţean şi necetăţean.Public,la adunarea generală a Comitetului Naţional Român American,din acest an,ţinută la Cleveland/Ohio,s'a pus,dela tribună,problema ca"necetăţenii"să nu facă parte din acest comitet,ale cărui scopuri,azi,se proclamă,totuş,a fi identice cu lupta de eliberare a Româ-

niei. P.S.Sa ştie că şi la cele două adunări generale, imediat anterioare celei din acest an, oameni cu cele mai înalte posturi de conducere în viaţa românească civilă şi religioasă, au refuzat colaborarea noilor veniţi. Iar când acum, de formă şi numai pentru a băga vină, episcopul Valerian vrea să pună accentul pe românism, în articolul în cauză, comite o incorectitudine faţă de cei care îl susţin, deoarece au fost preoţi şi laici, din imediatul anturaj al P.S.Sale, cei care au răstălmăcit, la adunarea din Cleveland, deciziile unei adunări anterioare. Ori, dacă lupta trebue dusă numai de "cetăţeni", de ce, ne întrebăm, P.S.Sa cere colaboarea românească a refugiaţilor? P.S.Sa ştie, pe de altă parte, că de s'a făcut o manifestaţie de protest la Detroit, la Cleveland sau în Canada, împotriva propagandiştilor comunişti, refugiaţii au fost printre cei dintâi, în timp ce colaboratori şi sfătuitori ai P.S.Sale luau în derâdere aceste acţiuni şi participarea refugiaţilor la ele. Ce fel de conlucrare poate să existe, când chiar forurile dirigente fac apel la noţiuni discriminatoare, ca cele de "cetăţean" şi de "necetăţean"? când însuş episcopul face asemenea şi alte discriminări?

c). Episcopia şi refugiaţii. Lăsăm la o parte problema comportamentului pe care episcopia română ortodoxă l-a avut faţă de refugiaţii din Europa - despre ea vom vorbi altădată - ci să ne referim numai la refugiaţii ajunşi, prin bunăvoinţa altora, în America. Când, e întrebarea, episcopul şi episcopia au căutat să valorizeze, pe teren românesc, posibilităţile refugiaţilor, posibilităţi la care episcopul face aluzie în articolul citat? Nicicând. Dar nu numai atât. In nicio manifestaţie nu s'a evidenţiat, de către cei în drept, colaborarea noilor veniţi. (Chiar dacă acest lucru nu era absolut necesar de pus în lumină aici, îl facem totuş prezent, pentrucă cineva deschide procesul şi pentrucă face parte din istoria aceluiaş sistem de care s'au ciocnit refugiaţii, ori de câte ori au întreprins ceva). Practic, contribuţia refugiaţilor era valutată după suma încasată la diferitele ocazii la care ei participau. Contribuţia la bani, sau în bani, acesta e criteriul de valorizare a refugiaţilor, criteriu pe care şi l-a însuşit şi P.S.Sa Valerian. In orice congres, în orice adunare, în ziarul Solia, problema e una singură: banii. Cât mai mulţi bani. Face episcopia congres, darea de seamă nu cuprinde, în afară de poezia cu miros de tămâie, decât sume de bani şi avertizări de alte noi cereri de bani; ţine tineretul AROY congres, scrie P.S.Sa un editorial în care singurul lucru clar spus e că s'au încasat atâtea mii de dolari. Ori acest fel de activitate nu poate fi socotit ca neaoş românesc de niciunul dintre refugiaţi.

Revenind, însă, la problema raporturilor directe dintre episcop şi refugiaţi, vrem să-i spunem P.S.Sale următoarele lucruri: când aude că la Chicago, din 50 de refugiaţi numai trei au luat parte la o manifestaţie a bisericii de acolo, să se informeze precis de ce s'a întâmplat aşa, să cerceteze pe preot şi pe refugiaţi, şi să caute să restabilească unitatea şi armonia. La fel şi în cazurile pe care afirmă că le ştie dar nu le spune. Aşa face păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi iubeşte oile sale şi oile sale îl cunosc pe el - stă scris undeva. Să lase P.S.Sa tacâmurile de argint, cearşafurile şi coteţele de găini, să lase fotografiile cu sticlele de whiskey găsite la reşedinţa episcopală după fuga ruşinoasă a lui Andrei Moldovan, să lase şi crucile pectorale artistice şi poveştile cu suitele de la hotelurile de lux şi să facă treabă bună românească. Ieşirile de acest fel scad şi prestigiul personal şi pe cel al instituţiei, pentrucă dacă a greşi e omenesc, obiceiul lumii e acela de a se delecta din scăderile oamenilor. Mai ales dacă se mai întâmplă, cum s'a întâmplat de curând, să-i fugă Prea Sfinţitului şi diaconul şi secretarul personal, şi să plece dela redacţia Soliei, redactorul. Cu duhul blândeţii, da, dar cu cel al evangheliei, nu cu cel al şmecheriei, deoarece mulţi din cei loviţi de P.S.Sa poartă şi azi în carnea lor durerile şi vânătăile gloanţelor comuniste. Cu duhul blândeţii, înseamnă, în oarecare sens, cu Duhul Sfânt. Şi asta e mare şi tainic lucru.

Un grup de refugiaţi

NOTA NOASTRĂ. Am omis, la transcriere, sfârşitul punctului b: "Dacă o delegaţie de români a ajuns la preşedintele Truman, iniţiativa şi organizarea au aparţinut unui refugiat, Mihail Fărcăşanu, iar conducătorii românilor din America au fost numai invitaţi să ia parte. Un motiv în plus să nu se supraestimeze, în lupta actuală, faptul că cineva e, sau nu, cetăţean".-

- Cercetând lista semnatarilor scrisorii, găsim unele nume ce în trecut ne-au făcut aspre reproşuri pentru împunsăturile noastre, relativ blânde, la adresa P.S. Trifa. Noi nu puteam, în conştiinţă, scrie altfel, căci cunoşteam găunoşia omului, pe care ecourile din America o confirmau din plin. Şi totuş nu suntem veseli să ştim că am avut dreptate: ce-am fi dorit ca cel mai mare centru de români liberi, cu imensele posibilităţi din USA, să-şi fi avut şi conducătorul pe măsură!

C A L E N D A R L I T E R A R

Nov.(1685): Sobieski îngăduie lui Miron Costin,care locuia în pavilionul regal de vânătoare dela Daszowa,să se întoarcă în Moldova.

Nov.(1716): Austriacii intră în Bucureşti şi prind pe domnitor;dus la Sibiu,Nic.Mavrocordat va scrie în greaca veche o carte"Despre datorii".

Nov.(1848): Alecsandri soseşte la Paris.

Nov.(1861): "Asociaţiunea transilvană pentru literatura română şi cultura poporului român" -viitoarea"Astra"- cu episcopul Andrei Şaguna ca preşedinte,Bariţ,Cipariu,Ion Puşcariu,îşi începe şedinţele.

Nov.(1871): Se naşte Ilarie Chendi ,fiu al preotului Vasile din Dârlos.

Nov.(1883): Eminescu e internat în aşezământul d-rului Oberstein din Ober-Döbling(Viena),unde fusese internat şi Lenau.

2 Nov.(1816): După ani de rătăcire prin Oradea Mare,Buda,Blaj şi Cluj, obosit şi bolnav,chinuit de faptul că nu-şi poate tipări"Hronica",pe care o purta mereu cu sine,în desagă,moare la Sinea,în Ungaria,Gheorghe Şincai.

2 Nov.(1872): Moartea lui Alexandru Hasdeu.

4 Nov.(1854): E îngropat la biserica Lucaci,în Bucureşti,Anton Pann.Îşi compusese epitaful: "Împlinindu-şi datoria /Şi talentul ne'ngropând /Şi-a făcut călătoria /Dând în lume altor rând".

5 Nov.(1880): Se naşte la Paşcani,pe valea Siretului,în Moldova de sus, Mihail Sadoveanu,fostul mare scriitor român.Tatăl,avocat;mama,din familie de răzeşi.A început să-şi trădeze neamul de când s'a pus în slujba străinilor ca director la"Dimineaţa" şi"Adevărul";coerent cu această linie,se află acum slugă la Muscali.

5 Nov.(1887): Moare la Reval(Estonia),la 74 de ani,Wilhelm de Kotzebue, "un adevărat,un inteligent,un mare filoromân,singurul poet care mai rămăse în Rusia de astăzi"(Maiorescu).Soţia era din familia Cantacuzino.

6 Nov.(1882): Se naşte la Binţinţi,lângă Orăştie,Aurel Vlaicu.

7 Nov.(1204): Cardinalul Leo,trimis al Papei Inocenţiu III,unge pe arhiepiscopul Vasile ca primat al Bulgarilor şi Vlahilor;a doua zi,la Târnova, încoronează pe Ioniţă ca"rex Bulgarorum et Blachorum",în schimbul supuşeniei la biserica romană.

7 Nov.(1856): Se naşte,fiu de preot,Dimitrie Onciul(Bucovina).

8 Nov.(1599): Cucerirea Ardealului,după biruinţa dela Şelimbăr(Sibiu). Dieta din Alba Iulia recunoaşte pe Mihai Viteazul şi-l aclamă ca"locţiitor al Împăratului" sau"Căpitan al ţării".

8 Nov.(1895): Se sinucide,luând morfină,Al.Odobescu:avusese o gravă dezamăgire amoroasă.În scrisoarea-testament,trimisă lui Anghel Demetrescu, spune că femeia a fost"adevăratul mormânt al inteligenţei,al iluziilor,ba chiar al vieţii mele".Avea 61 ani.Se stinge după 2 zile de agonie.

8 Nov.(1897): Moare la Bacău poetul de origine aromână Gr.H.Grandea.

9 Nov.(1886): Eminescu,care turbura sgomotos ordinea publică,e internat în ospiciul mănăstirii Neamţ,unde rămâne până în Aprilie 1887.

9-12 Nov.(1330): Carol Robert,regele Ungariei,e crunt bătut la Posada de Basarab,voevodul dela Argeş.Bătălia e descrisă în"Cronicon Pictum".

11 Nov.(1879): "Noi susţinem că poporul românesc nu se va putea desvolta ca popor românesc decât păstrând drept bază pentru desvoltarea sa tradiţiile sale istorice astfel cum ele s'au stabilit în decurgerea vremilor" (Eminescu,în"Timpul").

11 Nov.(1916): Cade pe câmpul de luptă,în vârstă de 27 de ani,criticul, de origine evreiască,dar sentimente româneşti,Ion Trivale(Iosif Netzler).

12 Nov.(1869): Moare,încărcat de lauri,la peste 81 ani,Gheorghe Asachi.

12 Nov.(1878): La banchetul anual al Junimei,în casa lui Iacob Negruzzi, la a 15-a aniversare,Caragiale,care sosise dela Bucureşti cu Maiorescu, Eminescu şi Slavici,citeşte"O noapte furtunoasă".Gazda notează:"Nu-şi poate închipui cineva ce efect a produs această piesă,citită de însuşi Caragiale.. Vocea sa cam răguşită ce se potrivea de minune cu personajele din mahalalele Bucureştilor;jargonul special al acestora;luarea în râs a frazeologiei politicienilor liberali din acele timpuri.."

12 Nov.(1884): În ajunul premierei la Naţional,Caragiale citeşte la Palat,în faţa Carmen Sylvei,"Scrisoarea pierdută".Regina e entuziasmată.

12 Nov.(1903): Moare la Bucureşti criticul şi istoricul Ştefan Orăşanu.

13 Nov.(1780): Din memoriul înaintat la Viena de boerul Vasile Balş,se vede că satele şi moşiile mănăstirilor din Bucovina cuprindeau,la data răpirii ei de Austria,mai bine de jumătate din întinderea provinciei.

13 Nov.(1917): Al.T.Stamatiad,în"Pe drumul Damascului",datează astfel o închinare către ţară: "O,ţara mea,cea mai frumoasă'n lume,/O,ţara mea,nefericită ţară.. /O,ţara mea,eu n'am pierdut nădejdea /Că în curând,din somnul fără vise,/Vei învia şi'n cântece de-arhangheli /Vei trece peste-abise".

15 Nov.(1813): Gh.Asachi e numit profesor la şcoala de ingineri hotarnici dela Iaşi, înfiinţată sub Scarlat Callimachi.
15 Nov.(1845): Se naşte, la Ghindăoani(Neamţ), Vasile Conta, filosof, profesor la Universitatea din Iaşi, antisemit convins, pornind dela tristele realităţi româneşti şi mai ales moldovene.
15 Nov.(1847): I.Codru-Drăguşanu, profesor la Ploeşti, vorbeşte, la deschiderea cursurilor, despre misiunea învăţătorului, care"ca locţiitor al Statului are o grea responsabilitate în faţa lumii, ca locţiitor al părinţilor o are şi mai grea înaintea lui Dumnezeu". Insistă asupra caracterului, învăţătura "putând fi numai"spoitură deşartă". Va muri în Nov.1884, la Sibiu.
15/28 Nov.(1918): Bucovinenii proclamă"unirea necondiţionată"cu România.
17 Nov.(1857): Se naşte Barbu Ştefănescu-Delavrancea, în Bucureşti.
18 Nov.(1909): Moartea lui Augustin Bunea.
19 Nov.(1897): Moare Miron Pompiliu. A adunat"Balade populare româneşti".
19 Nov.(1919): Moare Al.Vlahuţă, la 61 de ani. Era referendar la Casa Şcoalelor. Poreclise"Adevărul literar": "Perciunul literar".
20 Nov.(1864): Se naşte bucovineanul George Popovici(ca poet:T.Robeanu), reprezentant strălucit al Românilor în parlamentul din Viena.
21 Nov.(1887): Moare în vârstă de 57 de ani Petre Ispirescu, la Bucureşti.
22 Nov.(1874): Se naşte la Tichileşti, în jud.Brăila, C.Sandu-Aldea.
22 Nov.(1887): Moare Ion Drogli, profesor la Iaşi, soţul Aglaei Eminovici.
23 Nov.(1688): "Cu voia şi cu sfatul părintelui Vlădicăi şi a egumenilor şi a boiarilor şi al tuturor căpeteniilor şi a toată ţara rugându-mi-se, ne-au rădicat Domn, iar Domnia Mea aceasta nu o aş fi pohtit.. că de nici anile lipsă n'am fost, ci ca un Domn eram la casa mea, ci numai pentru rugăciunea tuturor.. şi pentru ca să nu vină niscari striini Domni asupra ţării şi a săracilor să-i necăjească făr'de milă şi să pustiiască ţara, pentru aceia am luat Domnia Mea jugul acesta asupra Domniei Meale"(Constantin Brâncoveanu către egumenul mânăstirii Brâncoveni).
24 Nov.(1492): Ştefan cel Mare dărueşte mânăstirii Putna satul Ştubeeni.
24 Nov.(1843): Kogălniceanu ţine la Academia Mihăileană din Iaşi curajoasa lecţie de deschidere a cursului de istorie naţională.
24 Nov.(1920): Moare la Bucureşti, în vârstă de 66 ani, Al.Macedonski.
24 Nov.(1927): Moartea lui Ionel I.C.Brătianu.
25 Nov.(1620): Uricariul Lucaci cumpără un Mineiu pentru sărbători, căzut în mâna Turcilor, şi-l dăruieşte mânăstirii Vizantea din Moldova.
25 Nov.(1876): Eminescu scrie dela Iaşi lui Samson Bodnărescu, în legătură cu procesul şi înlăturarea dela Biblioteca Centrală:"Când vei fi interogat, te rog spune adevărul. Nu evaziv, nu încurcat, căci toată responsabilitatea civilă e o copilărie alături cu urmările ce le-ar avea pentru mine un singur neadevăr ce l-ai spune. Un neadevăr ar fi în stare să mă nenorocească pe toată viaţa". Sub Eminescu, Biblioteca din Iaşi număra 27.596 volume.
25 Nov.(1885): Moare, după o lungă agonie, uitat de toţi, Gr.Alexandrescu.
26 Nov.(1490): Mânăstirea Humorului primeşte poiana dela"Gura Humorului" în schimbul satului Glodeni, cu încuviinţarea lui Ştefan Vodă.
26 Nov.(1875): Se naşte la Vaslui scriitorul Ion Adam.
26 Nov.(1935): Liviu Rebreanu intră la Academie.
27 Nov.(1885): Se naşte la Tirlisiua(Năsăud), Liviu Rebreanu. Tatăl era învăţător. Spre sfârşitul vieţii s'a apropiat cu simpatie de Mişcarea Leg.
28 Nov./10 Dec.(1877): Plevna cade în mâna asediatorilor români, după ce trei încercări ruseşti de a o cuceri se dovediseră zadarnice.
28 Nov.(1893): Cu dr Urechia, Vlahuţă scoate"Vieaţa".
29 Nov.(1952): "La o sută de ani dela moartea în exil a marelui patriot Nicolae Bălcescu, Românii exilaţi în Italia închină cu aceleaşi idealuri în suflet": placă comemorativă pusă, la această dată, pe un zid al Cimitirului Capucinilor din Palermo, cu ocazia unui pelerinaj românesc.
30 Nov.(1938): Asasinarea lui Corneliu Codreanu, Nicolae Constantinescu, Ion Caranica, Doru Belimace, Ion Caratănase, Iosif Bozântan, Ştefan Curcă, Ion Pele, Ion State Grigore, Ion Atanasiu, Gavrilă Bogdan, Radu Vlad, Ştefan Georgescu şi Ion Trandafir.

In societăţile omeneşti se poate trezi oricând simţul către ce e nobil, frumos şi adevărat, şi acest simţ capătă puteri uriaşe, în stare să sdrobească cea mai dibace şi veche alcătuire materială, cu două condiţii: să fie un om - unul singur - în care să se concentreze avântul, şi acel om să nu predice de pe cuptor, ci să meargă în cele mai depărtate rânduri ale sentinelelor pierdute, şi dincolo chiar de acele rânduri. Căci dacă oamenii pot părăsi dreptatea ce suferă şi o pot uita chiar în locul ei de zăcere, ei nu sunt aşa de mişei încât să nu alerge după dreptatea care se încinge pentru luptă şi sare asupra duşmanului. (Iorga)

CRANII DE LEMN *)

Când am intrat,descoperiţi,în curtea căsuţei din dealul Hârşovei - cu sufletul mai greu decât povara de ape pe care Dunărea,alături,o împingea greoaie printre ţărmurile unde a copilărit Virgil Teodorescu - am fost întâmpinaţi de o mână de copii cu obrajii dogoriţi de plâns,cari ieşeau de prin ungherele curţii,de după câte un coteţ sau hambar,unde stătuseră ascunşi plângându-şi fratele mai mare.Ce piept lat avea fratele lor şi cât de bine îi stătea cămaşa verde! Cât de neînfricat părea,plin de ocrotitoare făgăduinţi pentru cei mititei! Iar acum,cu pieptul lui de vultan turtit între scândurile prea strâmte,cu cămaşa verde spartă,el sta întins pe masa de lemn a maică-sii,colo sus sub grinzile odăii scunde şi afumate.Ajunsese să fie student la drept,la şcolile mari din Bucureşti.Iar acum de câteva ceasuri,primarii şi jândarii stăpânirii îl aduseră ţeapăn,în miez de noapte şi în pripă,în casa părintească,şi le mai cereau încă părinţilor şi fraţilor să nici nu-l plângă dea-binelea,ci să-l îngroape de îndată,în zorii zilei, ca să nu apuce să vină să-l vadă fraţii lui de luptă din Bucureşti şi lumea din oraş.

Căci cine nu ştie că cea mai mare vrednicie a unui slujbaş al stăpânirii este să"expedieze",grabnic,"afacerile curente"? Bietul Virgil ajunsese o"afacere curentă" care trebuia grabnic"expediată",dela miezul nopţii şi până în zorii zilei,tocmai colo departe,sub ţărâna gropii.Şi"expediat" ar fi fost,dacă s'ar fi găsit gropari nocturni,dacă preotul nu era plecat şi dacă nu-i era sortit camaradului Virgil să se odihnească în groapă săpată de legionari,în care să coboare într'o seară cu lună,cu cer înstelat,în unduirea duioasă a"Imnului legionarilor căzuţi",şi sub cuvântul de sabie al Căpitanului său.

..Era atât de bombată fruntea camaradului,acolo între flori şi lumânări aprinse.. Niciodată nu i-o văzuse nimeni atât de bombată,ochii atât de căzuţi.. Tot conţinutul de comoară care s'a frământat în acest craniu,părea că-şi împinge dorurile neîmplinite,puterile de luptă rămase necheltuite,tot focul şi elanul lăuntric - spre a răzbate la lumină,spre a-şi risipi sămânţa în cupele de rod ale patriei,spre a-şi desfăşura vigoarea biruind pentru Legiune,pentru Neam.Dar craniul de ceară oprea de-acum,încordat până la plesnire,toate puterile nobile ale acestui suflet,sfărâmându-i toţi mugurii florilor de mâine.

Ce greutate mare aveau de dus legionarii pe umeri până la groapă.. Un craniu atât de greu,o frunte atât de bombată..

Şi totuşi ce uşor e acest craniu pentru cei ce l-au culcat aici.Cât de simplu se rezolvă pentru dânşii totul.Câteva coale de hârtie înegrită prin cancelarii,procese verbale,autorizaţii de înmormântare,şi totul se face repede şi în bună regulă.Azi cu unul,mâine cu altul.Cu timpul,stăpânirea va câştiga chiar o foarte bună experienţă administrativă în această"materie" şi totul se va aranja şi mai uşor.Se va putea chiar înfiinţa un serviciu public administrativ pentru satisfacerea acestei noi funcţiuni sociale: eliminarea din societate,până sub ţărâna gropii,a acestor indezirabili ai lumii româneşti de astăzi,care sunt totuşi elementele cele mai pure sufleteşte ale tineretului actual,cei mai patrioţi,fruntaşi în şcoli şi la examene,cei mai buni şi scumpi copii ai familiilor şi,pe deasupra,întruparea masivă a visului Regelui Carol întâiul: caractere.Tineri cari ştiau şi ştiu că pe calea aceasta îi aşteaptă toate jertfele,toate ofensele şi nici un folos personal,cari primesc însă cu bucurie această mucenicie pentru Neam şi Cruce.

Dar toate acestea sunt palavre anarhice pentru cel şi cei ce l-au ucis pe comandantul-legionar Teodorescu Virgil.Ei ne râd în nas: să mai poftiţi! Veţi păţi la fel: încă unul,încă zece,încă o mie,oricâţi! Deoarece astfel cred dânşii că vor fi asigurate zile mai bune pentru acest neam.Un piept voinic,acoperit de cămaşe verde,e pentru dânşii o cutie de carton care se aruncă"simplamente" la gunoi când încurcă lumea complicată a guvernanţilor de azi.Un cap de legionar frământat de grija viitorului românesc,se trimite pur şi simplu,cu hârtii în regulă şi în colet de scânduri oficiale,părinţilor spre grabnică soluţionare,cu nepăsarea pe care ţi-o dă siguranţa că te vei disculpa în faţa lumii cu o minciună(formula stereotipă:"vroind să dezarmeze"..).Aceste scumpe cranii,aceste frunţi bombate de clocotul unor furtuni nobile şi altruiste,devin astfel pentru oficialitatea noastră ceva de ordin lemnos,fără valoarea şi drepturile omeneşti(să mai vorbim de drepturile româneşti?),ceva ce se poate lovi şi sfărâma fără frica unei pedepse dumnezeeşti,fără consecinţele impuse de imanenta justiţie omenească.. Simple cranii de lemn.

Dar şi fariseii spuneau la fel despre Mântuitorul răstignit: Să mai pof-

tească! Să pofteascǎ acum şi să mai facǎ ce a făcut, să se coboare de pe cruce şi să se învie pe el însuşi! Apoi râdeau satisfăcuţi de isprava lor; erau siguri că pe această cale l-au biruit pe Dumnezeu, că sistemul a fost bun: să mai pofteascǎ el acum! Nouă ni se spune azi tot aşa: să mai poftiţi! Cu toată infinita distanţă dintre jertfa lui Dumnezeu-Isus şi a noastră, bieţi oameni cari, prin păcatele omeneşti, isbutim însă a ne menţine într'o luptă pentru binele altora, - mentalitatea celor cari ne spun: să mai poftiţi! este aceeaşi cu a Fariseilor ucigaşi ai lui Cristos: siguranţa că, prin violenţă şi prin desfiinţarea fizică a adversarului, va fi strivită ideea lui, lumea nouă şi mai bună pe care el o doreşte, pentru care el luptă şi moare.

Şi ar avea biruinţă adversarul nostru pe această cale, dacă n'ar fi cu noi adevărul şi dreptatea românească, dacă noi am fi, cum ni se spune, distrugătorii unui viitor mai bun al acestui scump neam românesc.

Dar nu suntem. De aceea autorii uciderii camaradului nostru, ca şi iniţiatorii sistemului "craniilor de lemn", vor purta o nesfârşită povară în faţa lui Dumnezeu, în faţa Justiţiei viitoare şi în judecata istoriei române.

Iar tu mamă, care atunci când legionarii îţi scoteau pe braţe din casă pe cel mai mare şi mai scump copil, te tânguiai: "copilu'maichii, uite de ce nuntă ai avut tu parte", - să ştii că rodul acestei sfâşietoare nunţi e mai plăcut lui Dumnezeu decât rodul de prunci cu care ţi-ar fi înseninat obositele bătrâneţi..

*) Articol scris de Ion I.Moţa acum 20 de ani, când democraţia lui Duca, pusă pe asasinate, ucisese, între alţii, pe studentul Virgil Teodorescu.

PROLOG de V.Voiculescu

Nu mai clădiţi palate din dezastre,
nici temniţi strâmte, reci şi'ntunecate.
ci'n sârg duraţi din sufletele voastre
un larg şi cald lăcaş de bunătate.

Să fie leagăn tuturor şi vatră,
nu capişte bogată, dar păgână,
şi'n loc de idoli, chipuri reci de piatră,
cioplIţi în vremuri fapte să rămână.

&&& Terminată, din vina providenţei, misiunea politică de chibiţ al regelui asasin, d-l URDĂREANU s'a gândit să-şi mai vadă odată numele prin gazete. S'a repezit deci până la Paris, ca să facă declaraţii cu privire la viitorul poporului român. Pe care, precum se vede, îl consideră, caşi fostul său patron, doar ca o biată marfă la dispoziţia aventurierilor. D-l Urdăreanu a sentenţiat că "fostul rege Mihai nu se va mai întoarce niciodată pe tronul României. La această revenire -a spus d-sa- se opun raţiuni juridice şi morale. Actul de abdicare dela 30 Dec.1947 a fost obiect de negocieri şi târgueli pentru scopuri materiale care nu-i fac cinste. În momentul când ar fi putut renega acest act, care atunci se credea că-i fusese impus cu forţa, el a refuzat mult timp s'o facă. Direct responsabil de lovitura de stat şi de capitularea din 23 Aug.1944 care a semnat actul de moarte al poporului român -a adăogat Urdăreanu- fostul rege Mihai e astăzi odiat de milioane de familii româneşti. Din aceste motive el nu va putea să se întoarcă niciodată în România, căci nu va îndrăsni să înfrunte procesul ce-l aşteaptă".

N'avem multe de zis în privinţa adevărului celor spuse. Primejdia e numai ca, rostite de Urdăreanu, aceste lucruri să-şi piardă din consistenţă..

&&& Aflăm din ROMANIA MUNCITOARE de pe Iulie (p.6), că la congresul sindicaliştilor liberi din exil, ţinut la Paris între 28-30 Iunie, a vorbit şi un domn Kiriakopulos, slăvind triumful libertăţii în Grecia prin eşuarea revoltei comuniste. Am vrea să ştim dacă d-l Eftimie GHERMAN, care era de faţă când grecul făcea spume la gură în glorificarea libertăţii, a cutezat să-l întrebe, măcar între patru ochi, cum stăm cu şcolile şi bisericile româneşti din Macedonia, Pind şi Tesalia. Căci dacă luptăm în adevăr pentru victoria unor valori, firesc e să reacţionăm automat la orice încălcare a lor. Grecia se găseşte în lotul ţărilor ahtiate după libertate. Înlăuntrul Greciei libere sunt însă oameni: Români, Bulgari şi Albanezi, cari nici lui Dumnezeu nu's liberi să se roage'n limba lor. Ar fi rău ca, din astfel de contraste între vorbă şi faptă, lumea să se convingă că motivarea ideală a sbuciumului de azi e doar o farsă, realitate fiind numai banala luptă între două imperialisme. De aceea, pentrucă d-l Gherman afirmă peste tot că-l doare la ficaţi când simte nedreptatea, pentru a cărei distrugere şi-a risipit viaţa, iar nouă ne place să îl credem, am vrea să ştim ce atitudine a luat când vorbea palicarul, reprezentantul ţării ce-i gâtuie fiinţa etnică a fraţilor chiar în casa lor milenară. Mai abitir ca'n România ocupată de bolşevici, unde, de bine de rău, se mai vorbeşte şi scrie încă româneşte..

&&& Suprafaţa globului e de 509.950.714 km p., din care apa cuprinde aproape 3 sferturi: 71%. În emisfera de nord, există 61% apă şi 39% uscat; în cea de sud, 81% apă şi numai 19% uscat.-

NIŢĂ CONSTANTIN

Au trecut de-atunci 20 de ani.Era pe la sfârşitul lui Noembrie 1933. Guvernul liberal începuse prigoana contra legionarilor.La Constanţa,studentul Virgil Teodorescu fusese împuşcat pe la spate pe când lipea afişe.O echipă de legionari,în frunte cu Al.Cantacuzino,I.Stoenescu,etc.,fusese asediată în gară la Paşcani.Loviturile se înteţeau în toată ţara.Presa legionară fusese interzisă.

Centrul studenţesc de la Iaşi hotărî să facă un parastas pentru odihna sufletului lui Virgil Teodorescu.Sala de conferinţe a căminului dela Râpa Galbenă era plină de studenţi legionari.Slujba a făcut-o părintele Tincoca, iar corul studenţesc dădea răspunsurile.Durerea se vedea pe toate feţele. Fiecare se'ntreba de ce a fost ucis acest copil curat; făcuse rău cuiva? sau din cauză că-şi iubea atâta neamul nu mai merita să trăiască?

Pe la 9 seara legionarii se încolonează.Crânganu dă tonul la"Pământul ţării noastre geme",iar legionarii-şi varsă focul prin cântecul de jale şi revoltă.Se simţea nevoia unei răbufniri,trebuia să se ştie că studenţimea nu-i dispusă să rabde chiar toate loviturile.Democraţii de la cârmă se înşelau crezând că prin crimă vor putea distruge o Mişcare ce nu voia altceva decât înălţarea neamului.

Şi pornesc studenţii legionari,cântând"echipa morţii",pe strada Lăpuşneanu.Aşa cântec de revoltă,din fundul inimii,nu mai auzise Iaşul.Cei ce au asistat la acest marş n'au putut să-l uite niciodată.A intrat atunci spaima în mulţi duşmani şi acolo a rămas.Coloana de vreo 200 de legionari cerea,cadenţat,"Calendarul" -care fusese suspendat- şi plecarea guvernului asasin.Mulţime de prieteni,atraşi de cântecul legionar,se aduna din toate părţile.De pe postamentul statuei lui Cuza,în Piaţa Unirii,vorbeşte Taşcă, apoi Crânganu,arătând dreptatea cauzei şi sălbatica prigoană pe întreg cuprinsul ţării.Se face din nou încolonarea şi se porneşte spre cămin.

Apar jandarmii,în număr impresionant,şi încep să tragă fără somaţie. Era pe la 10 seara,sutele de împuşcături aveau un ecou dublu.Ştefănescu ordonă strângerea rândurilor şi se continuă drumul.Jandarmii nu îndrăsneau totuş să se apropie prea mult,aşa că între cele două grupuri se ţinea o mică distanţă.Ajunşi la cămin,40 de studenţi ce locuiau acolo intră înăuntru şi baricadează porţile.Jandarmii încearcă să împresoare clădirea ca să-i prindă,dar sunt siliţi să se retragă,căci nu era de glumă.De pe veranda etajului doi,care era plină de cărămizi,s'au aruncat şi câteva petarde,al căror sgomot putea face impresia că-i vorba de ceva mai serios.Iaşul părea în revoluţie.Ecoul petardelor în noapte se amplifica.Căminul cultural studenţesc dela Râpa Galbenă,zidit de Căpitan,se transformase într'o cetate asediată.Văzând că nu se pot apropia,jandarmii înconjuraseră întreg triunghiul format de 3 străzi.A doua zi sosiră alţi jandarmi dela Chişinău.Din triunghiu nu mai putea ieşi nimeni;cordonul de pază era format dintr'un front pe patru rânduri.Trei zile au rezistat legionarii,în frig şi foame.

În acest timp,un suflet era chinuit de gândul că fraţii săi suferă,rezistând eroic în semn de protest contra asasinării lui Virgil Teodorescu. El nu putea sta deoparte;trebuia să-i ajute cu orice risc,nu-şi putea părăsi la greu fraţii,ostaşii Căpitanului său pe care de atâtea ori îl văzuse la cămin.Era muncitorul NIŢĂ CONSTANTIN,şofer-mecanic,suflet cinstit şi dezinteresat,legionar călit în toate luptele.Se simţea la cămin ca la el acasă.Cu toate că părea imposibil,el s'a decis să încerce a alimenta cu pâine pe cei asediaţi.Reuşeşte să pătrundă cu un sac plin în hotelul Bejan şi de-acolo să arunce peste capul jandarmilor,peste drum,în balconul căminului,câteva pâini.Dar nu reuşeşte să-şi împlinească total dorinţa,căci un ofiţer de jandarmi l-a şi ochit: cu capul găurit de gloanţe,el cade făcându-şi datoria.Muncitorul Niţă Constantin a murit pentrucă a dăruit o pâine, în vreme ce alţii fraudau milioane şi nu li se întâmpla nimic.Aşa se petreceau lucrurile pe vremea aceea.. în luna Noembrie,ziua 28,anul 1933!

Aşa a'nţeles să-şi facă datoria muncitorul legionar,urmaş de-al lui Pancu.Noaptea a fost dus într'o căruţă cu paie şi îngropat la o margine de cimitir.Rămânea în urmă o mamă bătrână,care,din graţia democraţiei romaneşti,n'avea să-şi mai vadă niciodată ceeace-i fusese mai drag decât lumina ochilor.Pe la 7 seara,40 de legionari urcau între baionete spre închisoarea dela Copou,iar căminul dela Râpa Galbenă rămânea pustiu,sub paza santinelelor.Peste câteva zile,guvernul dizolva Mişcarea şi prigoana se înteţea.Legiunea dădea noi jertfe.

Muncitorii îşi fac şi acum datoria în ţară.Cei cari au dat România pe mâna Ruşilor -Groza,Constantinescu-Iaşi,Pătrăşcanu,Vişoianu,etc.- n'au fost numai decât muncitori.. Majoritatea muncitorimii române a fost şi este naţionalistă.

Ion Şteflea

DORURI ŞI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

I.-Franţa: Când răsfoiesc cărţile scrise de Căpitan, Moţa, Banea, etc., mă simt atât de mic că nici nu-mi vine măcar să povestesc un mic fragment din lupta noastră.. Niţă Constantin n'a vrut să-şi părăsească camarazii, ci s'a străduit să-i ajute cu orice risc. Gestul lui trebue să ne fie mereu exemplu la cei de peste graniţă, să ne gândim mereu la cei cari poate şi din vina noastră mai sunt încă şi acum în închisori. Niţă Constantin a fost elită în sensul cum o vedea Căpitanul. In exil s'a scris atâta despre elită. Sunt sigur că acei cari au pus deoparte numai binele şi de cealaltă numai răul, adică deoparte elita şi de cealaltă masele, n'au fost şi nici nu vor fi la înălţimea gestului lui Niţă Constantin. Elita conducătoare nu îşi îndeplineşte misiunea decât atunci când voieşte a ridica întreaga naţiune la înălţimea ei, iar nu când voieşte de a exista numai decât două categorii de oameni, masă şi elită..

G.-Canada: In general pe aici, părerea este că a sosit timpul să ieşim din criza în care ne zbatem. Lucrurile par a se cristaliza.. De altfel, nu ştiu zău ce aşteptăm. Să ne vină din ceruri un comandant? sau să fabricăm unul acum? Cum, din toată elita Căpitanului, nu este chiar niciunul capabil? Nu ştiu dacă vă gândiţi la sufletele noastre tinere, la starea noastră sufletească. Cum ne putem orienta? Unde să alergăm să găsim lumină? Până acum ştiam şi eram siguri de un lucru: ambiţia şi greşala "unuia" ne-a adus în situaţia de azi. Acum însă nimic nu ne împiedică, odată scăpaţi de "el", să încercăm să ne organizăm.. O parte din vină o au şi cei de sus, că nu pornesc ceva hotărît şi sigur, dar vinovaţi suntem şi noi că ne-am înrăit sufletele.

V.-Franţa: Am auzit că s'a întâmplat un eveniment important pentru viitorul Legiunii, anume, comandanţii legionari din Germania şi-au dat seama, cam târziu, că serveau interesele personale ale unei camarile. Sperând că Dumnezeu ne va ajuta şi ne va arăta drumul cel bun pentru ispăşirea păcatelor noastre şi pentru spălarea ruşinei ce zace peste noi..

I.-Germania: Am fost deasemenea surprins că aţi publicat deseori năzbâtii, ca aceea de a trece la o conducere plurală a Mişcării, compusă în mare partede persoane ce ar trebui să se mulţumească cu roluri mai modeste, lăsând altora o sarcină grea şi plină de răspunderi, nu de trufie, ce pot s'o poarte. Unii dintre persoanele numite erau dintre aceia ce au susţinut conştient actele de demenţă ale "măscăriciului" Horia Sima şi pe urmă căzuţi în disgraţie.. Este de o importanţă capitală necesitatea unui discernământ, când va veni timpul să se ia o măsură referitoare la preluarea comenzii asupra legionarilor aflaţi în exil. De altă parte, această măsură nu va putea fi nici definitivă, căci luptătorii din ţară, la o eventuală liberare, îşi vor prezenta şi ei comandanţii lor, ce i-au condus în lupte. Neexistând nicio persoană în rândurile legionare, care să înlocuiască pe Căpitan la conducerea Mişcării, nu ne rămâne o soluţie mai bună decât acest compromis. In acest mod se va evita pe viitor greşala capitală ce ar mai putea-o comite un al doilea dement de soiul lui Sima, sau o eventuală persoană slabă care în realitate ar fi dominată de o camarilă. Nouă celor mai tineri ne convine să criticăm faptele celor mai în vârstă, însă nu ne rămâne altceva de făcut. Se ştia prea bine că actele nesocotite ale lui Sima au dus la asasinarea Căpitanului şi celorlalţi legionari dela Râmnicul Sărat şi din lagăre. Comandantul ajutor Laurian Ţâlnariu a comunicat la timp gradelor legionare, în Sept. 1940, reacţia Căpitanului şi a legionarilor dela Râmnic, provocată de actele lui Sima. Gradele legionare, în loc de a-l trage la răspundere pe Sima, l-au acceptat ca şef al Mişcării: ca să poată face mai departe nebunii cu spatele acoperit.. Dacă timpul lucrează împotriva lui Sima (să nu se ignoreze faptul că, pe zi ce trece, acei ce au ocazia să-l cunoască de aproape se îndepărtează de el), el îşi continuă opera de dezagregare şi nimicire. Exemplul e clar şi actual: cei ce au căzut victime în ţară: condamnările la moarte şi la muncă silnică. Prin moartea altora vrea să-şi recâştige aureola câştigată odată prin minciună şi viclenie. Pentru sângele vărsat de cei ce au crezut în el a încasat bani dela serviciile secrete..

Este de netăgăduit că o mare parte dintre partizanii "impostorului" sunt de mult timp lămuriţi asupra acestuia. Cine altul însă îi va mai cocoţa în grade şi funcţii, ce nu le-au visat niciodată? La momentul potrivit, aceşti necinstiţi vor trebui, umili, să ocupe loc unde li se cuvine. Implicit va trebui să se procedeze la fel cu toate secăturile din rândurile aşa zişilor "mexicani". Cei ce l-au girat pe asasinul Mişcării nelimitat, vor trebui să tragă consecinţe, deoarece sunt şi au fost părtaşi la rău şi la crimă. S'ar putea ca desavuarea lui Sima să se petreacă în curând şi din partea ultimelor lui rămăşiţe, care mai au un simţ al răspunderii. Acest ultim pas va duce la unirea grupelor răsleţe legionare, dacă în inimile tuturor va exista a-

ceastă dorinţă.Acest moment mi se pare extrem de periculos,deoarece cei dresaţi în arta"cocoţatului"vor căuta să repete procedeul.. Cred că a sosit timpul să se ţină seamă şi de"vocea poporului" şi să se termine cu bunul plac sus.Neapărat că disciplina va trebui să existe,însă în realizarea binelui şi nu în comiterea de crime.. Cunoaşteţi nepotismul dela Viena şi cum s'au creiat noi grade legionare.Să fi evoluat Mişcarea aşa de mult,încât să fi devenit gradele creiate de Căpitan insuficiente? Aci este de remarcat şi lipsa de modestie a acelora care au primit astfel de grade.Aceştia nu s'au gândit niciun moment la nedreptatea ce se făcea celor rămaşi în ţară şi în pericol,şi nici la cei care au fost îngropaţi în temniţele morţii de demenţa lui Sima din 1940/41.Eu nu văd altă soluţie decât aceea a abolirii tuturor măsurilor luate de Sima.Viitorul ne va arăta dacă gradaţii se vor lepăda de gradele conferite de un nemernic.

D.-Franţa: Multe lucruri minunate ne redă Vatra,dar acum,în ultima vreme,din scrisorile trimise am desprins că voiţi să-i încetaţi apariţia.Chiar şi temporar ar fi trist.Am mai vorbit şi cu alţii şi toţi sunt de aceeaşi părere.Vatra este singura legătură dintre noi,deoarece e singurul mijloc prin care ne mai întâlnim unii cu alţii.Un fragment dintr'o scrisoare publicată la"doruri şi necazuri",face să fim puşi în comunicare cu cel frământat de doruri şi aşa suntem într'o perfectă corespondenţă continuă unii cu alţii.Chiar dacă nu semnează,timpul petrecut împreună prin care ne-am cunoscut reciproc şi măruntaele din noi,face să nu ne fie prea greu a descoperi pe cel ce se ascunde în dosul unor iniţiale,de multe ori fictive.

Cum"toate drumurile duc la Roma",iată că şi gândurile noastre,a celor răspândiţi prin Americi şi Australia,Asia şi Africa,fără să mai pun la socoteală bătrânul continent,unde ne credem la noi acasă,se îndreaptă tot către cetatea eternă,dar nu către Sfântul Scaun,ci către sfinţita mansardă unde sălăşlueşte servul lui Dumnezeu directorul şi redactorul Vetrei..

In ce priveşte cele legionare,aici părintele a ieşit în mod public la iveală luându-şi răspunderea întreagă pentru Franţa,cerând şi celor din Germania să se organizeze şi ei acolo.De altfel,d-nii:dr Apostolescu,L.Tănariu,V.Popa,Tr.Boeru,Vinţan,Opriş,prof.Cârsteanu,Gudi,Chircu,s'au lepădat şi ei de Satana.Se vorbeşte şi de clătinarea întru credinţă a d-lui Velescu.. Cum sunt lângă redacţia ziarului"Le Monde",mă cam opresc aproape în fiecare seară şi dela orele 22 la 22.25,când stinge lumina,trec în revistă evenimentele zilei.Acum însă de când am citit în Vatra că scara se adună aci masonii,am început să mă cam tem.De aceea mă uit mai atent în jurul meu la compagnonii de citit,şi dintre toţi cred eu că unul e şeful lor,că citeşte cu glas tare şi bâţâe din cap.

Tot în articolul cu pricina am mai văzut că se leagă şi de d-l căpitan Cruţescu şi cred eu că autorul cu pricina,sau mai bine zis autoarea,e cam nedreaptă cu domnia sa,deoarece dânsul e un om foarte cum se cade.Il cunosc cam de multă vreme şi e şi dânsul frământat de problemele ce macină fiinţa Mişcării.Dânsul este de foarte bună credinţă,şi faptul că d-sa crede că în Feleu se află 70% dintre Români,nu a exagerat cu nimic,deoarece nu se întâlneşte decât cu brigadirii.Inchipuiţi-vă d-voastră,dacă eu de ex.stau de vorbă cu un brigadir sau un muşchetar fefelist,deja 50% sunt înscrişi în front,iar dacă mă întâlnesc cu trei,iată că proporţia e de 75%;şi dacă cumva mă'ndeamnă păcatul să dau de vreo petrecere a lor,procentajul se ridică la 99.99%! ..Pe la biserică,de când a intrat în schismă,nu prea mă mai duc. Brigadirii,probabil citind cele scrise de nea Ghiţă Costea,- căutând să reînvie vremurile muschetarismului,au cam sărit peste cal,aşa că vedem pe d-l dr Claudian,purtătorul de cuvânt al Feleului,pozând nici mai mult nici mai puţin în d'Artagnan,spre a face pe plac d-lui Dianu,care până mai ieri alaltăieri apăra peste tot poziţia fostului rege criminal.

"Iliuţă activu",constatăm cu durere,că devine din ce în ce mai activ, şi,probabil credincios vechiului testament,aduce mereu olocauste lui Iehova, şi caută ca cei jertfiţi să fie cât mai curaţi,ca să aducă miros plăcut lui Dumnezeu şi poftei sale de sânge.Şi unde mai pui că se bucură,radiază de bucurie că ziarele şi posturile de radio din lumea întreagă vorbesc din nou de dânsul.Sare în sus de bucurie nu altceva,şi e în stare să-şi dea cu picioarele în spate.Se umflă în pene şi se compară cu Ştefan cel Mare,cu Napoleon,etc. Pentrucă,citind cronicile,a văzut că zice cronicarul:"Era acel Ştefan Vodă om nu mare la stat,mânios şi degrab vărsa sânge nevinovat;la ospeţe s'arăta fără giudeţ".. şi asta-i place d-lui Sima,că şi domnia sa este mic,şi încă ce vărsător de sânge.Cronica,vorbind de voevodul Moldovei, mai spune că era"la războae meşter,unde nu gândeai acolo îl vedeai";dar la acest verset cronicăresc eroul nostru o lasă mai moale,că numai acolo unde ar trebui să fie,numai acolo nu-l găseşti.In timpul rebeliunii se băgase într'un fund de pivniţă,dar aşa de afundă ca nu cumva bubuitul tunului să

nu-i supere urechea.. Să jure d-l M.Eliade că nu e așa. Ii plac la nebunie
acțiunile tari cu vărsare de sange,dar al altora nu al său.De ultimul măcel
din țară se bucură ca de cea mai mare bătălie caștigată.Sărmanul Ică!..
Nu-i dă Dumnezeu sau dracu prin gand să plece și el în țară cu toți acei
ce-i seamănă,cu Borobaru,cu d'Artagnan,ca să-și poată da seama cam cât cos-
tă o picătură de sange omenesc.

M.-<u>Statele Unite</u>: Țară de basm continentul acesta! Păcat că viața tre-
pidantă pe care oamenii o duc nu mai cunoaște farmecul lucrurilor lui Dum-
nezeu și mângaerea soarelui,a apei,a florilor ori a pădurii.S'a pus peste
sufletul oamenilor de aici sgura grea a coșurilor de fabrici,patima afacer-
ismului.Mai ales în partea de N.E.,unde trăim noi.In vest e oarecum alt-
fel;oamenii sunt mai arși de soare,mai deschiși la față,mai cavaleri..

Mă întrebați de viața românească.Cu ajutorul capilor e pe cale să se
americanizeze complet.. După plecarea lui Iliescu dela Solia,a urmat un
conflict surd între Nae Smărăndescu și Trutza,conflict terminat cu pleca-
rea,prin surprindere,a lui Nae dela conducerea corului.Titi Teodorescu a
avut și el dese conflicte cu Trifa și cu episcopul Trutza,plecând până la
urmă și el dela Solia.Nu există nicio preocupare românească în tot ce fac
acești domni.Singurul scop al oricărei acțiuni e dolarul,cât mai mulți do-
lari.Chiar atunci când se are impresia,din ziare,că s'a dat cine știe ce
lovitură,că s'au dus la Taft,ori la Truman,ori la Eisenhower,scopul nu e
România(dacă ar putea,ar împiedica pe orice român să intre în America),ci
poza personală pe care s'o arate lui nea Ion,mândria patologică de care
sunt prinși.La adunarea generală a comitetului Român-American,s'a pus pro-
blema noastră,a refugiaților,în mod foarte dureros.S'a venit cu propunerea
ca noi,"necetățenii",să nu mai putem face parte din acest comitet,deoarece
s'ar supăra.. Americanii! Recte,deoarece s'a supărat popa Trutza pe noi,și
noi pe el.Inainte de adunare se discutase chestia într'un grup de 6 persoa-
ne"de încredere",la o cârciumă.Acum un an,am fost noi,refugiații,care am
smuls comitetul din mâna catolicilor și a lui Vișoianu și l-am trecut de
partea lor..

Noi ne-am retras și ne-am vorbit să facem școală românească la toamnă,
pe socoteala noastră.Să știți că în toată America nu există o singură cla-
să românească.Școala duminicală,despre care citiți prin Solia,e școală re-
ligioasă în limba engleză.Mai precis,copiii sunt ținuți în sălile de lângă
biserică pentruca părinții să poată să ia parte la slujbă.In timpul acesta
câteva fete încearcă să le facă lecții de religie.Clar e un lucru:nici ti-
nerii nici bătrânii habar n'au de religie.Tema pe care s'a pus episcopul
nostru e aceea a americanizării <u>totale</u> a vieții românești.Să nu vă impre-
sioneze"rugăciunile cu îngenunchiere",pentru poporul român,făcute în dife-
rite manifestații.Ele au numai caracter de propagandă,prin care să se îm-
bete lumea.In nicio slujbă duminicală n'am auzit să fie pomenit neamul ro-
mânesc. ..Despre activitatea soc.N.Bălcescu nu știu multe;știu însă că a-
colo unde 3-4 se înțeleg,se poate face ceva mai bun decât cu o sută de oa-
meni cărora li s'a urcat democrația la cap.La Uniune și Ligă e la fel.Nu-
mai că acolo e o socoteală de asigurare și peste reguli nu se poate trece.
Dar,în ce privește viața românească,ea e zero.

..Mi-e așa de dor de Italia,de Vatra,de voi,de plimbările la Ostia,la
Montecrtone,la Veneția,la Fiesole! Cu mine soarta a fost mai rea decât cu
voi toți.Pe voi vă roade mizeria materială,pe mine mă consumă stupiditatea
vieții pe care o trăesc.Voi aveți aier de respirat,eu respir praful și ule-
iurile arse ale fabricei.Voi răbdați poate mai mult ca mine de foame,dar
puteți trăi într'o lume civilizată,cu o cultură umană,în care sufletul să
se simtă ușor..

M.-<u>Italia</u>: Vezi,directore,dacă te legi de grecotei.. Teodoziadis a păs-
trat legătura cu siguranța comunistă,în slujba căreia se află probabil și
astăzi,ca ieri.- fiindcă numai din cazierul d-tale,pus în ramă(n'avea gri-
jă!)la Bucuresti,putea sti unde ai locuit într'un an oarecare,câte neveste
ai avut,ce mâncai vinerea,în ce fel petreceai serile de toamnă și cum com-
plotai împotriva statului român înainte chiar de a te naște! Eu,de altfel,
am avut totdeauna impresia că Bire e o foiță de provocare,creiată și plăti-
tă de Legația reperistă din Paris.Nu îndrăznesc s'o spun însă,fiindcă prie-
tenul d-lui Mânzatu e în stare să descopere că o mătușă a mea,din partea u-
nui văr de-al cincilea,ca să obțină cartela de alimente și să nu moară de
foame,s'a înscris în partidul comunist,din care și fanariotul nostru face
parte.Mai mare rușine ca asta:a aparține nu numai aceleiași epoci,dar și
aceleiași organizații cu Rene Theo..

Cât privește"tinicheaua",sunt riscurile meseriei de gazetar și ale în-
trării în tărâțe.Consolează-te cu două versuri puțin cunoscute din Emines-
cu,aplicabile perfect lui Teodoziadis,și fiindcă e vorba în ele de patro-
nul Olimpului: "Toți pretind egali să-ți fie,să te'mpaci cu al lor soi,
Cărui Joe i-a dat viață,răsuflând pe dinapoi"..

DE TOATE

&& Masele refugiate clocotesc de indignare contra monstruosului târg din seara de 9 Oct.1944,la Moscova,aşa cum reiese,în toată mizerabila-i goliciune,din ultima parte a Memoriilor de răsboi ale d-lui Churchill.Singurul comentariu potrivit e clasica vorbă a lui Cambronne,pe care o repetăm atât la adresa autorilor mârşăviei cât şi a acelora cari,pe timpul răsboiului, în ţară şi străinătate,au trădat cu vorba sau cu fapta,punându-se în slujba intereselor engleze.Vor avea -cel puţin acum,când văd cu ochii politica ce au urmat- curajul sinuciderii? Citind presa -să spunem aşa:oficială- a emigranţei,ai impresia că diverşii Vişoianu,Creţeanu,Davila,şi alţii ejusdem farinae,cad din nori,habar n'au avut de cele ce"aliaţii fireşti"urzeau pe la spate în dauna neamului românesc;au fost luaţi -săracuţii!- prin surprindere.Dar chiar admiţând că n'au conlucrat în mod deliberat la vânzarea (90%!)a României,un elementar gest de decenţă le-ar impune înfundarea sub pământ,ascunderea în gaură de şarpe,dispariţia din arena politică.

Şi regina-mamă Elena,care nu mergea să vadă pe soldaţii români răniţi, ci era îngrijată de soarta bieţilor aviatori britanici;care vorbea ostentativ la masă,pe timpul răsboiului,în englezeşte.. Şi vorbitorii"români"dela B.B.C.,cari ne sfătuiau să aruncăm armele în faţa Ruşilor,fiindcă"aliaţii fireşti"ne garantează libertatea şi independenţa!. Şi diplomaţii din şcoala lui Titulescu,cari,când nu se dedicau pederastiei(a se vedea faimoasa carte a lui Peyrefitte,cu secretarul de legaţie român dela Atena),se împăunau după o convorbire cu uşierii cancelariilor occidentale..

Reproducem,după LE FIGARO şi CORRIERE DELLA SERA,partea din memoriile lui sir CHURCHILL ce ne interesează direct: "Chiar dela începutul conferinţei,socoti potrivit momentul de a trece la acţiune.Prin urmare declarai: Să reglementăm întâi treburile din Balcani,evitând neînţelegeri pentru chestiuni care n'o merită.In ce priveşte Marea Britanie şi Rusia,ce-aţi zice de o prevalenţă a dv cu 90% în România,de o prevalenţă a noastră cu 90% în Grecia,şi de o egalitate,50% şi 50% în Iugoslavia? In timp ce cuvintele mele se traduceau,scrisei pe o foiţă de hârtie: România: Rusia 90%,ceilalţi 10%; Grecia: Marea Britanie(de acord cu USA)90%,Rusia 10%; Iugoslavia: 50%-50%; Ungaria: 50%-50%; Bulgaria: Rusia 75%,ceilalţi 25%. Am împins foaia în faţa lui Stalin.Fu un moment de oprire,după care Stalin luă creionul albastru,făcu deasupra un semn mare,aprobativ,şi mi-o restitui.Totul fu aranjat în mai puţin timp decât îmi trebuise ca să scriu.Foaia de hârtie,cu semnul albastru,rămase în mijlocul mesei.In fine,spusei: Nu se va socoti oare puţin cinic faptul că avem aerul de a fi reglementat aceste chestiuni,de camare depinde soarta a milioane de oameni,într'un mod atât de uşuratic? Să dăm mai bine foc hârtiei. -Nu,păstraţi-o,spuse Stalin."

Va trebui răspândit acest text în milioane de cópii,la întoarcerea în ţară,spre a da putinţa tuturor să ştie în slujba cui se găsea politica românească a partidelor"istorice" între cele două răsboaie mondiale.

&& Intr'un judicios articol din TRIBUNA ROMANĂ(II,12,p.13):"Ziua eroilor",semnat Lainici,găsim următorul portret: "Eroul este un om sănătos la minte.. Dela începutul până la sfârşitul acţiunii sale de erou,nu primeşte, conştient sau inconştient,impulsuri din afară spre a porni,a menţine sau a-şi accelera acţiunea;nu este un"reeducat".Eroul se convinge cu raţiunea proprie de existenţa pericolului,de necesitatea înlăturării lui şi de riscurile acţiunii.. Eroul caută pe vrăjmaş spre a-l răpune;nu fuge de el.Eroul în acţiunea lui nu lucrează izolat şi,mai ales,nu dezordonat;judecă cu sânge rece situaţia,îşi asumă toate riscurile şi acţionează în aşa fel încât,dacă trebue cineva să moară spre a cuceri o poziţie,el să fie acela şi nu vreunul din camarazii săi.Eroul lucrează,luptă şi se sacrifică spre a-i salva pe ceilalţi..".-

Să sperăm că d-l Posteucă va fi trimis revista şi d-lui Sima..

&& FACLIA din 1 Iulie(p.9),arată că greva din vară dela atelierele Griviţa Roşie"a fost provocată de nemulţumirea mereu crescândă a lucrătorilor care se văd spoliaţi de regimul în care au crezut odată şi se văd terorizaţi în numele unei doctrine pe care au îmbrăţişat-o în trecut".- Am crezut întâi că-i o simplă scăpare din condei;dar în nr din 1 August,"Făclia"face o afirmaţie la fel de uluitoare: Mişcările muncitoreşti -scrie ea(p.7)- arată"că marea massă a lucrătorilor,din toate ţările şi aparţinând tuturor popoarelor aflate azi sub ocupaţie sovietică,este pe cale de a fi vindecată de comunism prin comunismul aplicat".

Din aceste citate s'ar deduce că,departe de a se fi impus cu forţa baionetelor,cum ştie toată lumea,comunismul ar fi fost primit de muncitori cu braţele deschise.E o ofensă gratuită ce se aduce bravei muncitorimi! Ea arată că autorul ei ori n'a ieşit niciodată din redacţia bibicistă,ori ţine să fie mai catolic decât papa.Doară se ştie,în ce priveşte de pildă Româ-

nia,că,după inseşi declaraţiile lor,comuniştii nu contau,în 1945,decât pe
1000 de tovarăşi;- şi printre aceştia prea puţini muncitori.Noi am cunos-
cut în ţară unele centre muncitoreşti socialiste,un splendid corp muncito-
resc legionar,sau muncitori indiferenţi.Extrem de slabele nuclee"muncito-
reşti"comuniste erau şi acelea compuse în netă prevalenţă din evrei,unguri
şi ruşi,având doar câţiva români ca figuranţi.Aşa fiind,nu muncitorii au
ceva de"vindecat": ei au fost mereu şi se găsesc pe aceeaşi linie a intere-
selor naţionale şi profesionale; de vindecat ar avea ceva doar respectivul
redactor dela"Făclia": ignoranţa,dacă nu chiar reaua credinţă.

&& Ne-a sosit pe căi misterioase copia unei scrisori trimisă zilele a-
cestea autorităţilor americane de câţiva compatrioţi din exil.Iată textul:
"Subscrişii,ultime rămăşiţe ale politicăriei skodiste româneşti,deşeuri
absolut inutilizabile ale fostei diplomaţii titulesciene,plus un gunoi fa-
nariot,vă rugăm să luaţi urgent în consideraţie cele ce urmează.Nu înţele-
gem pentru ce vă folosiţi de legionari în acţiuni eroice dincolo de cortine-
nă,când ne aveţi la dispoziţie pe noi.Cu atât mai mult cu cât,spre deosebi-
re de gardişti,noi avem şi de răscumpărat nişte vechi păcate de colaborare
îndelungă(şi înainte,şi după ocupaţia sovietică) cu comuniştii.Şeful nostru
în exil a declarat public,în repetate rânduri,că joacă pe cartea rusească.
Mai e un fapt: că de Mişcarea lui Codreanu ştie toată lumea azi în Ro-
mânia împilată,şi numai în ea îşi pune speranţa,pe câtă vreme nimeni nu
vrea să-şi mai aducă aminte de partidele ce-au conlucrat la cotropirea ţă-
rii,şi de o anumită presă ce apăra,odinioară,pe Ana Pauker şi pe Gheorghiu
Dej. In consecinţă,vă rugăm stăruitor să ne paraşutaţi cât mai grabnic,îm-
preună,pe teritoriul Repereului,să vă arătăm că şi noi,nu numai legionarii,
ştim să luptăm contra comunismului.Numai de nu s'ar rupe paraşutele cu noi..
P.S. Trimiteţi-l cu noi şi pe d-l Kremer,care a găsit momentul cel mai
potrivit să-i reclame Papei şi preşedintelui Eisenhower pe legionari:tocmai
când aceştia desfăşurau în ţară o acţiune eroică în folosul lumii libere.
Aşa un tact!"- Semnează: C.Vişoianu,Creţeanu,Augustin Popa,Romiţă Boilă,
Carol Davila,Venetu de Gattenberg,Teodoziadis.

Radu Cornăţeanu

ŞTIRI. ROMA: Pictorul Eugeniu DRĂGUŢESCU,între multe alte lucrări de va-
loare,a adunat în ultima vreme o serie de preţioase desemne într'un volum
masiv închinat oraşelului Assisi,şi a ilustrat o"Viaţă a sfintei Clara".
- Posturile de radio italiene au transmis,la 25 Oct.,în cadrul celui de
al doilea program,un"Concert în miniatură"al sopranei C.Rubio USCĂTESCU.
- La expoziţia Asoc.artistice internaţionale -24 Oct.-10 Nov.- a expus,
la secţia"pictură",d-na Zoe Elena GIOTTA-FRUNZĂ.-
- Asoc.studenţilor catolici italieni din România a organizat la 8 Nov.
la Palazzo Salviati,o reuşită serbare cu program italo-român.D-l SCAMACCA,
fost ministru la Bucureşti,a vorbit cu căldură despre ţara noastră.
- Scriu ziarele italiene că numiţii Emil Barbu,Gh.Ştefănescu şi Sami
Schinder,neştiind probabil cum să-şi mai omoare vremea în aşteptarea libe-
rării,au furat la Innsbruck o geantă cu 590.000 şelini.
- CANDIDO(18 Oct.,p.18-19),publică notele zilnice ale unui tânăr comu-
nist italian care a participat la"festivalul" de la Bucureşti,de unde s'a
întors lecuit.
- "Anul marian",dedicat Sf.Fecioare,va începe la 8 Decembrie,când se îm-
plinesc 100 de ani de la proclamarea dogmei Imaculatei Concepţiuni de către
papa Pius XI; la Roma,el va fi inaugurat de însuş S.Sa PIUS XII,care va
merge în acest scop în după amiaza acelei zile la Santa Maria Maggiore.
- Articole: Carlo TAGLIAVINI,"Le traduzioni rumene di Jacopone da Todi",
în"Rivista di letterature moderne",Firenze,9,III,3: are cuvinte de simpatie
pentru"poporul român,care ne este cu atât mai drag,cu cât destinul l-a ţi-
nut prea îndelung departe de noi".- G.GRAZZINI,"Un poeta romeno:Tudor Ar-
ghesi",studiu şi trei poezii traduse,în revista"Il Ponte",Firenze,IX,6.-
Dan PETRAŞINCU,"E.A.Poe,la verita,la poesia",în"Fiera letteraria",Roma,VII
43.- Roman VLAD,"In morte di Sergio Prokofieff",în"Letteratura",Firenze,I,3.
Ioan GUŢIA,"Ungaretti e Mallarmé",în"Rivista di letterature moderne",Firen-
ze,10,III,4.- C.ISOPESCU,"Sulla letteratura romena in Inghilterra",în"Gior-
nale italiano di filologia",Napoli,VI,3.Nu lipseşte atacul împotriva prof.
Bazil Munteanu,denunţat ca"puţin pregătit"în materie de raporturi franco-
române.- Panfil CĂRNAŢIU,"La chiesa del silenzio in Romania",în"Studium",
Roma,XXXXIX,5.- "IL QUOTIDIANO",31 Oct.1953:"Il martirologio della chiesa
del silenzio",statistică a prigoanei comuniste contra catolicilor în Romă-
nia.- Adrian POPA,"La politica agraria del comunismo è fallita"(3 articole)
în"Il Popolo",Roma,21-22-23 Oct.1953.- Franco MONICELLI,"Io ho sbagliato!
mi confesso Anna Pauker": autorul,care a fost nu de mult la Bucureşti,a pu-
tut lua un interview"scroafei roşii",în vila acesteia din str.Obedenaru 11.
"Femeia excepţională",pentru liberarea căreia se bătea odinioară presa ve-
netică din Sărindar,mărturiseşte că a greşit,dar că acceptă să urce din nou,
dela prima treaptă,scara comunistă.

S E M N A L Ă R I

&& NICOLAS Prince de Roumanie, La Roumanie 1952, Ed. Românească, Madrid, 19.. Cuprinde textul unei conferinţe ţinute anul trecut la Paris în cadrul Asociaţiei de presă anglo-americane. După un preambul precis asupra situaţiei geo-politice a României, în care se subliniază excepţionala importanţă de poziţie-cheie la răscruce de imperii, a vechiului pământ al Daciei, augustul autor denunţă, în a doua parte, împreună cu responsabilitatea protectorilor occidentali, "lipsa de limpezime în politica internă românească în perioada 1930-1940: ani care au fost hotărîtori pentru soarta României". Şi în sprijinul afirmaţiei se amintesc câteva din năsdrăvăniile lui Carol; insuficienţele "democraţiei" noastre, "de formă mai mult decât de fond"; convertirea unui mare număr dintre elementele partidelor democratice la ideia totalitară a partidului unic" (e vorba de F.R.N.); iar mai ales, cu o francheţă ce face onoare Prinţului, injustificatul regim de persecuţii deslănţuit împotriva "generaţiei dintre cele două răsboaie mondiale"; care aducea "un mare suflu de regenerare morală, cu rădăcinile în omenia poporului român, şi un curent complex de idei inovatoare, bazat pe tradiţiile creştine ale neamului": prigoană sângeroasă -continuă autorul- pe care n'o îndreptăţeau "nici interesele ţării, nici interesele europene şi nici interesele generale ale civilizaţiei creştine sau ale umanităţii, ameninţată astăzi în totalitatea ei".

Prinţul Nicolae mai are prilejul, în treacăt, să arate că aliatul nostru firesc, în faţa primejdiei slave, este întreg Occidentul, nu numai o parte a sa, cum s'a pretins de către Titulescu şi pedeştrii săi ciraci, precum şi că o intensificare a schimburilor comerciale cu Orientul sovietic ar însemna astăzi, din partea Apusului, nu numai un act imoral, dar chiar o crimă. Partea cea mai substanţială din broşură rămâne însă aceea care indică răspunderea "democraţiei" româneşti în pierderea ţării; corupţia clasei de profitori politici, "care nu făceau politică, ci trăiau din politică"; traficul de influenţă şi alegerile cu rezultatul aranjat dinainte; prigonirea sălbatică a tineretului care-şi permitea să ceară o regenerare morală a naţiunii şi să propună o renovare ideologică, în măsură să înfrunte comunismul şi pericolul rusesc. Regretăm doar că nu s'a găsit nimeni să facă o corectură tipografică a foarte interesantei conferinţe, apărută aşa cu numeroase erori, uşor evitabile.

&& Arhim. dr. Teofil IONESCU. Biserica ortodoxă română din Paris, Detroit 1953.- La un veac dela întemeierea capelei consacrate Arhanghelilor în capitala Franţei, cel de al 22-lea vrednic slujitor, în timpuri grele (1939-47), al sfântului lăcaş, publică, în America, unde se află astăzi, o broşură comemorativă, dedicată în cea mai mare parte nobilei figuri de apostol şi de patriot a ctitorului bisericii, arhim. Iosafat Snagoveanu (1797-1872). Profesor de religie la colegiul Sf. Sava, fruntaş revoluţionar, fiul de plăieş şi pandur de-al lui Tudor, Ion Vărbileanu, fost preot de sat la Slănicul dela Saline, protopop la Mizil, mare ecleziarh al episcopiei Buzăului, egumen la Snagov (de unde supranumele), - se refugiază, după întâmplările din 1848, mai întâi împreună cu Boliac în Ardeal, apoi singur în Dobrogea turcească, la Tulcea, în fine la Paris, unde, la 22 Nov. 1853, înfiinţează, în rue Racine, prima biserică română ortodoxă din Franţa şi scoate, cu colaborarea tuturor şefilor revoluţionari români emigraţi, publicaţia "Buciumul", având deviza: "Autonomia Principatelor româneşti, Unirea lor şi Domn străin".

Broşura documentează nobila activitate, elogiată şi de Alecsandri, desfăşurată la Paris în slujba intereselor româneşti de arhimandritul buzoian, al cărui luminos exemplu ar trebui, în sfârşit, să-i mustre, dacă nu să-i pălmuiască, pe toţi aceia cari, mai deunăzi şi astăzi, au transformat şi biserica română din Franţa într'un focar de intrigi şi de foarte necreştineşti pofte. Aceasta, cu atât mai mult dacă e adevărat ce scrie păr. Teofil în "Cuvânt înainte": că, adică, "viaţa religioasă a poporului român, din toate provinciile, trăind prin biserica ortodoxă timp atât de îndelungat, arată că tot această instituţiune cu caracter permanent, unitar şi infailibil, este aceea din care pot fi scoase puterile sufleteşti de regenerare spirituală" (a neamului).

&& TROIŢA, Toronto, I, 7-10, 1953.- Apărută cu câteva vădite sugestii din Vatra, revista d-lui N.T. TANASE, fără să renunţe la unele rubrici şi poziţii comune, a căutat ulterior să se diferenţieze. Şi a reuşit, devenind o publicaţie cu rostul şi necesitatea ei, mai ales în partea consacrată tezaurului de învăţături şi tradiţii ale ortodoxiei: aşa, în fiecare număr găsim fragmente pline de mireazmă din Liturghier, Minei, Evanghelii, Catavasii, Cazanii; cântări bisericeşti, pe note; consideraţii asupra cultului oriental; o iconografie bogată; şi bune evocări ale marilor ierarhi ortodocşi, ca Petru Movilă sau Simeon Ştefan. N'am vrea însă ca fanatismul să se încuibeze şi în revista ca-

nadiană,cum apare în unele prea aspre polemici şi mai ales în amintirea,ca
frumoase figuri bisericeşti,a patriarhilor Miron Cristea şi Nicodim,cu ata-
tea răspunderi personale în prigonirea generaţiei tinere.Cu alte cuvinte,
am prefera ca"Troiţa"să nu opună"Indreptarului",după care tot ce era cato-
lic era bun(chiar şi mons.Cosma),o teză cel puţin tot atât de hazardată:că,
adică,tot ce e ortodox e bun.Nu de alta,dar fiindcă ştim pe pielea noastră
că nu-i deloc adevărat.Ortodocşii sunt una;ortodoxia,din fericire,alta;şi
acelaş lucru trebuie spus de catolici şi catolicism.
Publicaţia nu se mărgineşte la probleme bisericeşti,ci atacă,mereu cu
nerv şi incisivitate,şi chestiuni politice,revendicând mai ales memoria co-
lor ucişi de demenţa carlistă şi a"democraţilor"noştri,personalitatea uni-
că a Căpitanului şi în general învăţăturile de bază ale Legiunii:totul în-
cadrând firesc în istoria de lupte grele şi de glorii a neamului.Ultimul
număr comemorează frumos,la aniversarea martirajului,pe Corneliu Codreanu,
al cărui portret figură harta României întregite,pomenind cu acest prilej
alte trei victime ale politicianismului românesc: Gogu MANOLESCU,liceanul
frate de cruce Costel CONSTANTINESCU şi plugarul Gh.ŢARANU,tată a 4 copii,
toţi ialomiţeni,asasinaţi de jandarmii"democraţiei". Revista mai cuprinde:
o frumoasă"Pagină a Româncei"(Albina);o rubrică în englezeşte dedicată noii
patrii,Canada,ca tribut de recunoştinţă;reproduceri de poezii şi imnuri cla-
sice,etc. In nr 9,la"Tribuna liberă",un domn I.dela Triest,care ni s'ar fi
putut adresa şi direct,dată apropierea geografică şi mai ales solicitarea
de către noi a criticelor,se miră că am reprodus,de altfel cu destule re-
zerve,o frază judicioasă dintr'un articol al d-lui Toculescu despre"negus-
tori şi patrioţi". Trebuie să mărturisim corespondentului"Troiţei" că şi
din eventuala proză a domniei sale am fi în stare să deducem,în caz că
i-ar reuşi,după oarecare sforţare,o ideie sănătoasă,za senina lipsei de in-
teligenţă de care a dat dovadă în acest caz.

&& CRUCILE ALBE,Montreal,"publicaţie închinată rezistenţei an-
ticomuniste din România",Nr 1,Oct.1953.- Noua revistă şapirografiată din Ca-
nada,al cărei suflet pare a fi doamna Elena PACU,impresionează prin bo-
gatele informaţii şi documentarea veridică a acţiunii partizanilor anti-
comunişti din ţară.Se ia astfel cunoştinţă de eroice în care şi
femeile îşi au rolul lor de frunte,ca acela al familiei de pe valea Trotu-
şului,Hiastru,care jertfeşte în lupta contra cotropitorului exponenţi a 3
generaţii,ucişi împreună la 15 Oct.1952: bătrânul moş Ion,de 102 ani,fiul
său Vasile şi fata acestuia,Ileana,de 32 de ani."Suflarea românească din
patrie -scrie animatoarea publicaţiei,care are desigur legături clandesti-
ne cu ţara- a uitat de mult de ambiţiile politicei de partid;acolo s'a rea-
lizat unirea tuturor având ca unic obiect:rezistenţa împotriva duşmanului
şi pregătirea isgonirii lui".Orientarea generală a revistei e antimonarhi-
că,regele Mihai,împreună cu"criminalele paiaţe dela 23 August",fiind soco-
tit responsabil de pierderea ţării.Urăm noului confrate numai bine şi noroc.

&& LA NATION ROUMAINE,VI,Paris.- De obicei,datele mari din istoria unui
neam cresc,intră în legendă: 24 Ianuarie,10 Mai,1 Decembrie,sunt popasurile
memorabile ale epopeii noastre naţionale.Cu 23 August 1944 se întâmplă dim-
potrivă: până şi complicii capitulării astăzi parcă ar vrea să arunce vălul
uitării asupra funestei zile.Oficiosul celor două partide istorice romă-
neşti şi al câtorva resturi socialdemocrate a început,în primul an de apa-
riţie,1948,prin a exalta pe două pagini şi mai bine ziua"eliberării";în al
doilea an,însă,comemorarea s'a redus la o pagină abia,pentru ca în 1950 să
consume numai trei coloane.O schimbare şi mai radicală se înregistrează în
al patrulea an al gazetei,când"marele act" al loviturii de stat ocupă o
singură coloană,dispare fotografia centrală a regelui,până atunci răstignit
în mijlocul obrobriului,cu intenţia vădită de a-l face,cum este,responsabil
de catastrofă,ba se renunţă chiar la publicarea cuvântărilor rostite,an de
an,cu prilejul zilei de 23 August,dela BBC-ul englez,de unde,în timpul răs-
boiului anticomunist şi de eliberare a Basarabiei şi Bucovinei,soseau în-
demnuri la trădare.In 1952,"la coadă,într'o notă prizărită sub o pagină ne-
roadă","La Nation Roumaine"reproduce,fără niciun relief,textul citit la a-
celaş post de radio de d-l Creţeanu,pentru ca anul acesta data infamă să nu
fie nici măcar amintită de oficiosul tocmai al acelor partide,care,complo-
tând cu Bodnăraş,au vândut ţara Muscalului.De unde se vede că şi datele îşi
au,cu vremea,destinul pe care-l merită.
Gazeta continuă să se bucure de colaborarea academicianului D.N.CIOTORI
care,în ciuda vârstei matusalemice,pe care trebuie s'o aibă,dacă pe la în-
ceputul veacului dădea schiţe gorjene la"Semănătorul",aruncă tinereşte cu
pietre în responsabilii sinistrelor împărţeli dela Yalta,Moscova şi Potsdam.
Tot dânsul se înfiorează de chinurile,la care comuniştii au supus în Corea
un soldat englez,după descrierea făcută de acesta în"Times",dar poate s'ar

cuveni să afle că torturi de acelaş gen,identice,au fost aplicate de jandarii şi poliţiştii"democraţiei"româneşti,ani de zile,legionarilor în ţară. Vrea d-l Ciotori să-i dăm adresa din exil a câtorva din miile de camarazi, care au suferit,în temniţele din România de ieri,orori şi mai teribile decât cele descrise de soldatul britanic Derek Kinne? Ar înţelege,atunci,fiindcă nu vrem să-i punem la îndoială buna credinţă,sensul şi motivarea unor prea blânde reacţiuni legionare.Ceea ce nu scuză,fireşte,ticăloşia comunistă.

Adria[illegible] Popa

&& Se ştie cât tămbălău a făcut presa comunistă,evrei[illegible] & Co în jurul condamnării soţilor ROSENBERG,2 evrei cari,prin vind[illegible] ...etelor atomice Rusiei,au modificat substanţial raportul de forţe [illegible] to[illegible]area comunistilor: execuţia lor a urmat doar după ani de ruşinoase[illegible]cheţă [illegible]versări,şi numai din teama de a provoca un violent curent antisemit[illegible]ţuit [illegible]tele Unite.

Iată însă că,de curând,soldaţi ai armatei regulate [illegible]"un mar[illegible]i din Palestina au trecut noaptea clandestin graniţa în Iordania [illegible]au distrus un sat întreg,KIBYA,arzând casele şi ucizând 70 de arabi,într[illegible] cari femei şi copii.Şi nimeni nu s'a sinchisit.Cum nu s'a sinchisi[illegible] însuş delegatul ONU-lui,contele Bernadotte,a căzut răpus de-aceleaşi elemente. Dar unde's faimoşii procurori ai umanităţii? Unde sunt oamenii politici,ierarhii bisericeşti,savanţii,literaţii ce,înduioşaţi de soarta spionilor,făcuseră scurtă la mâini semnând apeluri la clemenţă? Unde's scârnăviile ce se indignau la gesturile de <u>legitimă apărare</u> ale Gărzii de Fier? Îndrăsnim să ne imaginăm pârjolul ce-ar fi cuprins pământul dacă ucişii,în loc de nişte bieţi de"goi",erau fii ai lui Israel? Hotărît,e ceva grozav de putred în lumea ce-şi zice încă"liberă".-

&& DONAUSCHW[illegible]CHE RUNDSCHAU ne informează: de eventualitatea unui proces între fo[illegible]nesti[illegible]ge al Egiptului,Faruk,şi actualul rege al modei din Franţa,Christia[illegible]făcdau [illegible]pentru 5.800.000 franci datoraţi de faraon pe îmbrăcăminte; de frue ou re[illegible]st al şahului Persiei,care a împroprietărit până acum 1600 de ţări permit[illegible].600 pogoane de pământ din propriile domenii; că Norvegia a liber[illegible]e ideolo[illegible]imii 4 nemţi condamnaţi drept"criminali de răsboi"

ăm doar ca[illegible] * * * - --

interesante[illegible]

[illegible] ZONR[illegible]

